

1 juni 1997

D-Day voor DDND

NATIONALE CONVENTIE VOLKSUNIE
ZONDAG 1 JUNI '97 - 14 UUR • CONGRESSENPALEIS BRUSSEL

DONDERDAG 29 MEI 1997

42ste JAARGANG - Nr. 22 - 35 Fr.

VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

Het gerecht staat achter _____ 4

Sport en federalisme _____ 5

Een dichter ging heen _____ 5

Over 't Stad _____ 7-8

Lierse kampioen! _____ 11

De Nationale Conventie die de VU voor zondag heeft samengeroepen komt op een geschikt ogenblik. De eerste helft van 1997 zit er bijna op, de tijd is rijp om een stand van zaken op te maken. Het was een bewogen voorjaar. Niet alleen waren er de uitlopers van de vele affaires met het verdwijnen van Guy Spitaels, maar belangrijker dan dit voorlopige hoogtepunt was er de onverwachte afgang van de commissie-Dutroux-Nihoul. Het tegen heug en meug willen handhaven van een bepaalde eensgezindheid speelt de commissie lelijk parten, zij verplicht zichzelf tot het sluiten van compromissen op z'n Belgisch. Een tijdverdrijf dat door geen enkele burger nog genomen wordt, want teken van een achterhaald tijdperk. Dit voorjaar heeft nog meerdere kwalen bloot gelegd. Op de eerste plaats de almacht van Jean-Luc Dehaene die met een niets ontziend cynisme de teugels van zijn kabinet in handen houdt en het parlement onder de knoet. Nadat hij de Wetstraat via volmachten aan banden heeft gelegd gaat Dehaene onverbiddelelijk richting Europese Muntunie, onderweg meppend naar wie hem hindert. Enkele van zijn partijgenoten-verkozenen deelden in de klappen omdat zij niet tijdig van de stoep waren. Aan anderen gooide hij de kluit van het

gemeentelijk stemrecht voor migranten. Met veel bombarie ging hij in de VS een centrum voor vermiste kinderen bekijken en beloofde het „de ouders” die zich reeds na de Witte Mars door premier bekocht hadden gevoeld. Vandaag haken ze af, misschien wel tot tevredenheid van de federale regering die geen blijf weet met alles wat wit is. Een politiek voor tewerkstelling komt niet uit de verf, omdat de zgn. sociale

Het vermoeide model

partners nog unitair gestructureerd zijn en niet functioneren. De vraag van de Vlaamse werkgevers om bij ontstentenis van een federaal overleg de regio's hun gang te laten gaan wordt door Wallonië met schunnigheden beantwoordt, waarbij de vraag rijst of het niet de taak van de premier is zijn Waalse partners tot de orde te roepen. Eerder deze week kwam een nieuw conflict tussen de gemeenschappen aan het licht, met name het feit dat Vlamingen en Fransstaligen een andere visie hebben op politieke cultuur. Het is duidelijk: Vlaanderen en Wallonië willen andere wegen bewandelen. Maar waar in een federatie het overkoepe-

lende orgaan stimulator moet zijn van de ontplooiing van de samenstellende delen speelt België hier de rem. Deze vaststelling wordt niet enkel door ons gemaakt, steeds meer en meer Vlaamse partijen denken in die richting, maar zeggen het nog niet luidop. Dat durven ze niet, omdat binnen hun muren mensen de federale unie reeds (te) ver genoeg vinden. Sommigen willen zelfs terug naar vroeger. De opposenten zijn gekend. Binnen de SP: Willockx-De Batselier; binnen de VLD: De Croo-Verhofstadt, binnen de CVP: Van den Brande-Dehaene. De Groenen zouden wel willen, maar durven niet... Het spreekt vanzelf dat zo'n tegenstelling nefast is voor een eensgezinde Vlaamse politiek naar meer omlijnde zelfstandigheid van de regio's. Een voorbeeld moet volstaan. Van den Brande wil een plaats voor de Vlaamse regio in Europa, terwijl Dehaene het Europa van de staten genegen is. Steeds meer en meer commentatoren stellen deze toestand vast, het zijn de politieke partijen die niet volgen. Daarom komt de Nationale Conventie van de VU op tijd, de democratische Vlaams-nationalisten zullen er het proces van België maken. En meer, zij zullen de stapstenen uitzetten naar een nieuwe verhouding in dit land én in Europa. Daarom moet er tussen de twee gemeenschappen van dit land opnieuw gepraat worden wat de Fransstaligen ongetwijfeld zullen weigeren. Hen ken-

nende weten we dat zij de gewoonte hebben pas dan aan tafel te gaan wanneer hun communautaire honger het grootst is. En dat is nu niet het geval, de Belgische ruif is nog niet helemaal leeg. De toestand van dit land is echter zo dramatisch dat de dag nadert dat het ook in hun voordeel zal zijn om met Vlaanderen tot een nieuw akkoord te komen. Een nieuwe structuur waarin beide deelstaten het eigen lot in eigen handen nemen. Op de Nationale Conventie zullen wij vernemen hoe dit in zijn werk moet gaan. Daarom zal deze bijeenkomst belangrijk zijn, wie benieuwd is naar de confederatie zoals door de VU voorgesteld zal ter plekke willen vernemen welke richting het uitmoet. Blijven denken in termen van het *Belgische model* is hopeloos achterhaald. Vandaag gaat alle aandacht naar een zo onafhankelijk mogelijk Vlaanderen dat in confederatie met Wallonië leeft en dat op Europees vlak meebeslist. Dat is niet utopisch. In de toekomst zullen overkoepelende verbanden meer en meer hun macht moeten delen met sterke regio's die nauw aansluiten bij sociaal-cultureel welomlijnde gemeenschappen, zij hoeven daarom geen soevereine staten te zijn zoals wij deze sinds de 19de eeuw kennen. „De slijtage van het Belgische model” lazen we onlangs bij Manu Ruys. Wij zouden België „het vermoeide model” willen heten. Tijd dat het vervangen wordt!

Maurits Van Liedekerke

Haasje over

Toen enkele weken geleden na schietoefeningen van het leger tientallen ha. heide in de vlammen opgingen was de dader snel gevonden. Een militair had een brandend konijn gezien dat de brandweg overvluchtte en dat verantwoordelijk geacht werd voor de uitbreiding van de brand. „Nee” zegt nu de burgerbrandweer „dat kan niet.” De

brandweercommandant had zelf gezien dat een legerkorporaal een zgn. 'tegenvuur' aanstak om te voorkomen dat de vlammen over de brandweg zouden slaan. Met helaas niet het verhoopte resultaat: het vuur breidde, integendeel, verder uit. Experts moeten nu uitmaken wie gelijk heeft. Er zal nogal wat konijn aan het spit gegeten kunnen worden ...

◆ DOORDEWEEKS ◆

■ Bij Vlaams minister Theo Kelchtermans werd, in het kader van het dossier van de milieuboxen, een **hulszoeking** gehouden. Het is reeds meer dan een half jaar geleden dat het dossier naar het Hof van Cassatie ging.

■ In Hasselt zal het openbaar vervoer vanaf 1 juli **gratis** zijn. Het stadsbestuur betaalt 38 miljoen en De Lijn zal het aantal busdiensten uitbreiden. Het project loopt tot eind 1998 en zal dan geëvalueerd worden.

■ In een rangschikking van landen naar hun **concurrentiekracht** staat België slechts op de 31ste plaats. Vorig jaar was dat nog de 25ste. België laat nu landen als Spanje, Ierland en zelfs Portugal voorgaan.

■ Bij afschaffing van de **cumul** zal de Cobourgh-familie daar wel één van de belangrijkste slachtoffers van worden. Naast senator, prinses, voorzitter van het Rode Kruis, moeder en aarts-hertogin is prinses Astrid nu ook 'luitenant-kolonel van de medische dienst van het leger'.

■ Het Hof van Beroep in Gent sprak een dame **vrij** die relatie had met een illegaal in België verblijvende Indiër. In eerste aanleg was de vrouw veroordeeld tot een boete van 340.000 fr.

■ De staatsveiligheid gaat 30 **spionnen** aanwerven. Kandidaten houden hun kandidatuur best geheim.

■ Michel Oukhow, voorzitter van het Humanistisch Verbond, is op 71-jarige leeftijd **overleden**. Hij was tegelijk voorzitter van het Arkcomité van het Vrije Woord dat dit jaar Wannes Van de Velde lauwerde.

■ Het Sint-Lodewijkinstituut in Genk kent een woelig jaareinde. Nadat een schoonmaakster van de school overleden was aan **hersenvliesontsteking**, blijken nu ook een 2 voetballers, die tijdens een tornooi in de refter van de school aten, besmet te zijn.

■ In Beveren deden verkopers van bronwater gouden zaken. Het kraantjeswater was daar immers **besmet** met regenwater.

Er komt beweging in

„Als die Rwandacommissie ernstig wil genomen worden, komt er best een andere voorzitter. En ook Guy Verhofstadt zou best over zijn rol nadenken. Want hier zit de jonge tijger van de VLD, die als openbare aanklager de aandacht wil trekken, maar ondertussen het spel mee speelt. (...) Ik begin te vrezen dat al die zo geprezen commissies net het tegenovergestelde zullen bereiken van wat iedereen hoopte: de mensen gaan hun buik definitief vol hebben van het schijnheilige gedoe in de politiek. De Witte Beweging dreigt een Zwarte Beweging te worden.”

Auteur Monika Van Paemel in *Knack* van 21 mei 1997.

COMITÉ

Naar alle waarschijnlijkheid krijgt het IJzerbedevaartcomité voortaan van het Vlaams gewest een jaarlijkse toelage van vier miljoen fr. voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het IJzermuseum en het omringende domein. In 1986 kreeg het Comité een bedrag van 1 miljoen toegewezen, later werd dit opgetrokken tot 2 miljoen en nu zou dit tot 4 miljoen opgetrokken worden. De toekenning van het bedrag staat in het programmadecreet over de begeleiding van de begroting van 1997 ingeschreven. Het programmadecreet houdt in feite een aanpassing van de in 1996 goedgekeurde begroting voor 1997 in. Het decreet werd reeds door de regering goedgekeurd. Normaliter stemt de openbare vergadering het decreet automatisch goed, want daarover worden vooraf geen discussies in de Begrotingscommissie gevoerd.

Dat ligt anders met een ontwerp van decreet. Dit wordt wel ter bespreking in de commissies ingediend. Ook in het ontwerp van decreet over de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 staat een bepaling die voor het Comité van belang is. Zo voorziet art.9 van het decreet dat subsidies zullen worden toegekend „aan lagere overheden voor boswerkzaamheden, groenvoorziening, instandhoudingswerkzaamheden aan parken met cultuurhistorische waarde, met inbegrip van de IJzerbedevaartweide.”

TURKS LEGER

Zondag jl., op 25 mei, hield een Turkse legerharmonie een wandelconcert doorheen de Brusselse gemeente Schaarbeek. In een brief gericht aan het Schaarbeekse

Kabila heeft zo zijn eigen opvattingen over democratie in Kongo.

college van Burgemeester en Schepenen trok de Herentse burgemeester Willy Kuijpers daartegen hard van leer.

De burgervader van Herent komt sinds jaren op voor de rechten van de Turkse Koerden en beklaagt zich sinds lang over de wandaden van het Turkse leger tegenover de Koerden. Daarom vond Willy Kuijpers het noodzakelijk een brief naar het Schaarbeekse bestuur te richten. Aangezien de gemeente Schaarbeek medeorganisator van het gebeuren is, somde de gewezen VU-senator vijf belangrijke redenen op waarom ze dit beter niet had gedaan.

Zo ontkent het Turkse leger in vele steden en dorpen de rechten van de gemeentelijke autonomie en ondersteunt het technisch en financieel terreuraanslagen. Het strooit bovendien geregeld boven bevochten Koerdische dorpen brieven waarin ze de Islamgelovigen oproepen om met hen het *Leger van de Jihad* (Heilige Oorlog) te vormen tegen de Koerdische ongelovigen. Het Turkse leger bewaakt ook Noord-Cyprus. Dit eilanddeel is een witwasoorlog voor misdadig geworden. Het telt nu reeds een 60-tal banken en 90% van de heroïne die Groot-Brittannië bereikt wordt daar ver-

handeld. Tot slot helpt het Turkse leger in vele gevallen om de vrije meningsuiting in Turkije te onderdrukken.

Willy Kuijpers: „Dit betekent niet dat ik wil voorbijgaan aan het leed voortspruitend uit de 3000 vernielde Koerdische dorpen en uit de onderdrukking van ethische en godsdienstige minderheden in Turkije. Mijn geweten verplicht me om deze Turks-Schaarbeekse charme-operatie te toetsen aan de vreselijke Turkse werkelijkheid. Indien u er een andere mening op nahoudt, Geachte Collega, raad ik u aan om ook het muziekkorps van Saddam Hoessein's erewacht uit te nodigen. Ook dit zal graag naar de hoofdstad van Europa komen om er zijn blazen vanuit onze naïviteit op te poetsen.”

BELEIDSPLAN 1997-1999

Op 14 mei 1996 keurde de Vlaamse regering het decreet betreffende het *Sociaal Impulsfonds* (SIF) goed. Het Fonds bestaat uit een bundeling van bestaande middelen zoals het *Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen* (VFIK). Vanaf 1997 groeit het SIF jaarlijks met 1 miljard aan. In het verlengde van het VFIK krijgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel (VGC) over vier jaar gespreid een extra toelage van 320 miljoen fr.

In navolging van het toegekende bedrag liet Vic Anciaux niet na om als één van de eersten het beleidsplan 1977-1999 door de raad van de VGC te laten goedkeuren. Overigens wordt aan het beleidsplan ook een jaarlijks actieplan toegevoegd. Anciaux gaat daarbij uit van een doordachte visie dat op termijn tot een duurzaam effect moet leiden. Daarbij ligt de klemtoon op betaalbare huisvesting, het recht op dienstverlening in de buurt, een menswaardig inkomen, deelname aan gemeenschapsvoorzieningen, participatie aan cultuur, kortom aan sociale integratie. Vic Anciaux: „Laten we vooral niet vergeten voor wie het allemaal bedoeld is: de concrete bewoner in deze of gene achtergestelde wijk. Hij of zij staat centraal en moet de vruchten plukken van onze acties en projecten. De bewoners betrekken bij het hele opzet is van cruciaal belang voor het welslagen ervan.”

STAATSHERVORMING

Verleden week woensdag moesten in de commissie Staatshervorming van het Vlaams parlement de krachtlijnen worden vastgelegd voor verdere communautaire stappen op het vlak van werkgelegenheid. Er was een tekst klaargestoomd door een redactiecomité. Er bleek tussen alle partijen een consensus te

De Coninck is niet meer.

Se non è vero...

- „Beste vriend: ik heb goed nieuws voor u! Er komt een conventie ...”

■ „Een wat?”

- „Een conventie. Dat is een woord voor intelligente mensen. Ledenvergaderingen en congressen zijn voorbijgestreefd. Het is tijd voor een conventie!”

Opdat u niettemin zou weten waar u zondag in terecht komt, hebben we er toch maar de Van Dale bijgehaald. Het resultaat is voorwaar verrassend.

Conventie (konventie) (v.; -s) [*Fr. convention*], 1 vergadering

(meestal als hist. term): *de Nationale Conventie*, naam die de nationale vergadering in Frankrijk na 10 aug. 1792 aannam, (ook) in de Verenigde Staten partijcongres waarop de kandidaat voor het presidentschap wordt gekozen; 2 internationale overeenkomst omtrent zekere wederzijds in acht te nemen regels, syn. *verdrag*; *de Berner Conventie*, naam van verschillende internationale overeenkomsten; 3 (jur.) *eis in conventie*, eis van de oorspronkelijke eiser, tgv. *eis in reconventie*; 4 (verzamel.) geheel der traditionele, stilzwijgend aanvaarde, geijkte opvattingen omtrent hetgeen in de maatschappelijke omgang of op enig gebied van werkzaamheid (b.v. in de kunst) gepast, gebruikelijk en passend is: *dat is in strijd met de conventie*; 5 ook

ieder van dergelijke opvattingen: *hij hangt erg aan conventies*; 6 (bridge) afgesproken wijze van bieden.

Laten we ervan uitgaan dat er zondag niet gekaart wordt (6), dat de VU niet wil gezegd hebben dat ze zomaar alle maatschappelijke conventies aanvaardt (4,5) en dat er geen internationaal verdrag wordt gesloten (2) dan blijven slechts de mogelijkheden (1) en (3) over. (3) omdat er een proces van België gemaakt zal worden en wij van juridische termen geen kaas gegeten hebben en (1) omdat er een soort van vergadering zal gehouden worden, zij het in Brussel en niet in Frankrijk of de V.S.A. Dat de term 'conventie' bovendien ietwat verouderd is, nemen we er dan maar bij.

◆ DOORDEWEEKS ◆

groeien over een aantal cruciale thema's. Herinneren we er wel aan dat de VLD niet langer aan de besprekingen deelneemt. Onbegrijpelijke profileringsdrang en interne onenigheid doet de VLD aan de kant staan.

Hoe dan ook, alle andere partijen waren het erover eens dat de federale overheid niet langer tewerkstellingsprojecten kan opzetten waarbij de werkloosheidsuitkering als loonsubsidie wordt gebruikt. Dit moet de gewesten toekomen. Ook bestaande federale tewerkstellingsprojecten als de *Plaatselijke Werkgelegenheids Agentschappen* (PWA's) moeten naar de gewesten worden overgeheveld. Er was ook een akkoord over het feit dat de gewesten bevoegd moeten worden voor betaald educatief verlof en voor het industrieel leerlingenwezen. Elke partij was tevens van mening dat voor Vlaamse bevoegdheden Vlaamse sociale akkoorden afgesloten moeten worden.

Er ontstond niettemin een breuk toen minister-president *Luc Van den Brande* opwierp dat als er geen sociale akkoorden kunnen worden afgesloten voor federale materies, de Vlaamse sociale partners het heft in eigen handen moeten nemen. Deze doelstelling lag evenwel niet in de *Schrikkelnota* van de Vlaamse regering – de basistekst voor de besprekingen in de commissie – vervat. Van den Brande verdedigde deze, zeg maar, bijkomende stelling in de commissie voor het eerst op 20 maart 1997. In het zog van VEV-voorman *Karel Vinck* wou en wil Van den Brande de *Schrikkelnota* aanpassen. Temeer, daar het federale interprofessioneel overleg telkens weer mislukt.

De CVP en de VU waren het met de stelling van Van den Brande eens. Dat het Vlaams Blok zich onthield is onbegrijpelijk. Dat Agalev niet gediend is, met de vlucht vooruit is bekend. Dat ook de SP tegenstemde was enigszins voorspelbaar. De nochtans meegaande *Robert Voorhamme* moet voortdurend over eieren lopen, want krijgt vanuit de Keizerslaan heel wat tegenwind. Dat uit zich ook binnen de SP-fractie van het Vlaams parlement.

Opvallend was dat – in tegenstelling tot vorige besprekingen – *Jef Sleetx* avn de onderhandelingstafel zat. Van hem is geweten dat hij geen verdere communautaire stappen wil ondernemen. Het is een teken aan de wand dat Sleetx op een conservatieve verkenningstocht wordt uitgestuurd. Toch is niet enkel Sleetx verantwoordelijk voor de terughoudendheid van de SP. Ook met de persoonlijke ambities van Voorhamme moet uiterst omzichtig worden omgesprongen. Elk persoonlijk initiatief, zij het van Van den Brande of van commissievoorzitter *Johan Sauwens*, wordt door Voorhamme als een

ondermijning van zijn politieke ambities aangezien.

WILLOCKX

Die persoonlijke profileringsdrang leidt niet enkel tot een algemene verdeeldheid binnen de Vlaamse coalitiepartners, maar ondermijnt ook de consensus over de nakende staatshervorming. Dat de tegenstellingen binnen de commissie Staatshervorming de breuklijn tussen meerderheid en minderheid overstijgen, spreekt boekdelen.

Opvallend is dat de federale christen-democratische en socialistische 'eminenties' de persoonlijke, maar ook de ideologische tegenstellingen tussen de Vlaamse coalitiepartners aanwakkeren. De christen-democraten staan vooral op

Chirac in nauwe schoentjes wegens mogelijke afgang van Rechts. Wordt vervolgd.

de rem van zodra ethische thema's worden behandeld, de sociaal-democraten van zodra communautaire thema's op de agenda staan.

Zoals bekend speelt de 'socialistische' groep rond *Freddy Willockx* daarbij een belangrijke rol. Met een weliswaar beperkte aanhang dient Willockx zich aan als de nog resterende 'echte socialist'. Dat valt duidelijk af te leiden uit zijn communautaire verklaringen.

De enkele argumenten die Willockx aanhaalt om geen verdere stappen in de staatshervorming te ondernemen, hebben vandoen met de voorrechten van belangengroepen. Hun al dan niet vermeende 'progressieve' doelsellingen moet een dam opwerpen tegen het 'rechtse' Vlaanderen.

In een open, bevlogen en bijwijlen emotionele brief richt minister van staat *Hugo Schiltz* zich tot zijn Waalse vrienden. Zowel in de kranten *De Standaard* als in *Le Soir* schrijft de VU-eminentie verwonderd, gekwetst, verontrust en zelfs gebedgd te zijn door de boodschappen die hij de jongste tijd uit Wallonië opvangt.

Hervat dialoog

De jongste jaren richtte *Hugo Schiltz* zijn aandacht op de problemen van de metropool, waar hij als schepen zijn politieke loopbaan wil eindigen. Hij zag af van verklaringen over de nationale politieke actualiteit. Dat liet hij aan de jongeren over. Schiltz pleitte zelfs voor een drastische uitzuivering van een 'verbrande' politieke generatie.

Met de jongeren blijft hij evenwel nadenken over grondige democratische hervormingen. En ook op het communautaire vlak schuift Schiltz de jongste tijd op. Voortaan laat hij zich almaar nadrukkelijker horen in het debat over Vlaamse identiteit. En bij het nut en de werkbaarheid van de huidige federale staatsvorm plaatst hij tal van vraagtekens. Even overtuigend en passioneel als de beginnende politicus kiest hij voor het doorgedreven democratisch en radicaal flamingantisme. Voor de jonge Schiltz was dat geen evidentie. Vanuit zijn opvoeding, later op school, nog later tijdens het beroepsleven kreeg hij weliswaar het sociaal bewogen flamingantisme met de paplepel mee. Hij werd tevens geconfronteerd met de vernederingen van de repressie. Toch lag het engagement binnen het na-oorlogse Vlaams-nationalisme niet voor de hand. Het fel belaagde

Vlaams-nationalisme moest als het ware heropgestart worden. Voor een ambitieuze, beginnende politicus was het een risico om zich daarbij aan te sluiten. Temeer, daar de christen-democraten een agressieve recuperatiepoging inzetten. Onder meer de latere voorzitter van het VEV, *Vaast Leysen*, trok aan Schiltz' mouwen om hem bij de CVP te doen aansluiten.

Toch koos *Hugo Schiltz* – in het zog van *Frans Van der Elst* – voor de VU. Om emotionele redenen, zeker, maar meer nog omdat de VU op dat moment de enige partij was die onomwonden voor een Belgische federale staatsvorm opkwam. Die politieke belijdenis is Schiltz tot voor kort trouw gebleven. Al lag ook dat niet voor de hand. Door meerdere politieke tegenstrevers werd hij als separatist bestempeld. Hij moest bovendien afrekenen met de aanhangers van de meerderheidsstrategie. Overigens moest hij als voorzitter van de VU, zoals hij schrijft, „steeds die groepen bestrijden die het woord federalisme trachtten te misbruiken om het separatisme binnen te smokkelen. Daarom heb ik na het mislukken van het Egmontpact de vlucht naar voren afgewezen. Conform deze gedragslijn heb ik systematisch in Wallonië contact ge-

zocht met het oog op het aanknopen van een dialoog. Ik maakte geen geheim van de, volgens mij, gewettigde Vlaamse aanspraken. Gelijktijdig heb ik uitdrukkelijk gepleit voor een billijke, onderhandelende solidariteit met Wallonië. Herhaaldelijk heb ik, niet zonder moeite, in mijn kringen waarborgen voor de Franstalige minderheid in België verdedigd op voorwaarde dat zij deel zouden uitmaken van een federalistisch systeem en met wederkerigheid in Brussel.”

Aan die voorwaarden, zo meent *Hugo Schiltz*, wordt niet langer voldaan. De Vlamingen respecteren de taalgrens, de Franstaligen niet. Zonder de solidariteit van de Vlaamse belastingsbetaler zou de levensstandaard in Wallonië gevoelig dalen. Daartegenover, zo werpt Schiltz op, mogen de Vlamingen zich geen vragen stellen, noch over solidariteitsmechanismen, noch over een gewettigde en logische Vlaamse gezondheidszorg. Meer nog, de Walen zijn pertinent onredelijk wanneer zij de Vlamingen imperialisme en egoïsme verwijten, wanneer zij „zelfs vergeleken worden met verachtelijke benedeleders uit de Balkan.”

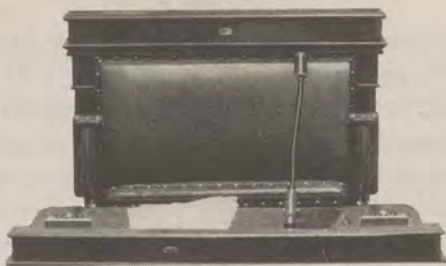
„Dit doet mij revolteren”, zo besluit Schiltz, „Hou a.u.b. met deze beschuldigen op. Indien men wil vermijden dat vele Vlamingen zich wenden naar simplistische demagogen ofwel in alle kalmte de bruggen opblazen en alleen het lot in handen nemen op weg naar het Europa der regio's, maar dan als staat in de volle zin van het woord.”

Indien de Franstaligen niet met hun beschuldigingen, immobilisme en hun verfransingsdrang in Brussel en Vlaams-Brabant ophouden, zo laat *Hugo Schiltz* verstaan, dan zal men de Vlaamse onafhankelijkheid niet langer kunnen tegenhouden. „Met spijt, maar ik zal het doen.”

(evdc)

Stof tot spreken

Omdat ministers het druk hebben, kunnen zij zich omringen met kabinetsleden. Hun taak bestaat o.a. uit het beantwoorden van vragen die door parlementsleden zijn gesteld. Bij sommigen – zoals bv. het kabinet van Karel Pinxten – schijnt dat aardig te lukken: vragen worden tijdig beantwoord. Over de kwaliteit van het

antwoord, spreken we ons niet uit. Antwoorden is verplicht en daar bestaan zelfs termijnen voor. Toch zijn

er nog steeds meer dan 400 vragen uit 1996 en meer dan 40 uit 1995 onbeantwoord. Onbetwiste koploper daarbij is het – druk bevraagde – kabinet van Justitie. Dat alles blijkt uit een eenvoudig optelsommetje aan de hand van het bulletin van Vragen en Antwoorden uit de Kamer. En dan te bedenken dat er nog een stapel van 1997 onbeantwoord ligt te wachten ...

◆ WETSTRAAT ◆

Op dinsdag 20 mei stond op de agenda van de Kamercommissie voor Justitie het wetsontwerp om de gerechtelijke achterstand weg te werken bij de hoven van beroep. VU-kamerlid Geert Bourgeois formuleerde in de commissie zijn bedenkingen.

Gerechtelijke achterstand: regering faalt

In eerste instantie had Geert Bourgeois kritiek op het doel van het ontwerp. Het doel is immers te beperkt, want heeft enkel betrekking op het wegwerken van de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep. De achterstand op andere niveaus – rechtbanken van koophandel, rechtbanken van eerste aanleg, vrederechten, politierechtbanken – wordt niet aangepakt. Ook al vermeldt het regeerakkoord uitdrukkelijk dat „de gerechtelijke achterstand” zou weggewerkt worden en dit binnen de drie jaar.

NATTE VINGER

Daarnaast vindt het Izegemse kamerlid dat het parlement eens te meer niet correct werd behandeld. In het regeerakkoord staat immers dat het advies werd ingewonnen van een aantal specialisten grondwettelijk recht en gerechtelijk recht. Pikant detail hierbij is dat deze adviezen niet eens aan het parlement werden medegedeeld. Het was pas na aandringen van het VU-kamerlid dat ook de parlementsleden van deze adviezen kennis kregen...

VU-kamerlid Geert Bourgeois is van oordeel dat het wetsontwerp over het wegwerken van de gerechtelijke achterstand te wensen overlaat. Het is bovendien nadelig voor Vlaanderen.

Tekenend voor de manier waarop dit wetsontwerp tot stand gekomen is, is bijvoorbeeld ook het feit dat de actoren van Justitie, zoals de advocaten en de magistraten, nauwelijks werden geraadpleegd.

Ook de beleidsmatige onderbouw van het ontwerp laat volgens Geert Bourgeois te

wensen over. Zo blijkt de fameuze definitie van de gerechtelijke achterstand – definitie die het kamerlid trouwens altijd betwist heeft – niet te kloppen, zodat ook de cijfers waarmee de bevolking reeds een paar jaar om de oren wordt geslagen compleet verkeerd zijn. Een ontuchtering die kan tellen en die bevestigt wat Geert Bourgeois vroeger al gesteld heeft: in België wordt het beleid met de natte vinger bepaald.

Het is dan ook de overtuiging van Geert Bourgeois dat er ongetwijfeld veel betere, meer verfijnde maatregelen zouden kunnen genomen worden, indien er op zijn minst van de voorbije twee jaar gebruik was gemaakt om de audits uit te voeren, zoals opgenomen in het regeerakkoord. Het VU-kamerlid verschilt ook ten gronde van mening met Justitieminister Stefaan De Clerck (CVP). Zo ontbreekt in het ontwerp een berekening van de verwachte resultaten en dus het antwoord op de vraag of de termijn van drie jaar – zoals voorzien in het regeerakkoord – zal gehaald worden. De VU-Justitiespecialist kan wel akkoord gaan met de optie van de tijdelijke kamers om de gerechtelijke achterstand weg te werken, maar meent dat bovendien een noodzakelijke uitbreiding van het aantal rechters vereist is.

Concreet pleit Geert Bourgeois voor een tijdelijk aantal kamers in overtal, bestaande uit beroepsmagistraten. Deze kamers zouden uitdovend zijn, met dien verstande dat er na afloop van deze tijdelijke maatregel moet nagegaan worden hoeveel bijkomende kamers er blijvend noodzakelijk zijn. Een en ander kan geen probleem met zich teweegbrengen, gelet op de grote natuurlijke afvloeiing.

AALMOES

Tegen het massaal inschakelen van advocaten als plaatsvervangende rechters om de achterstand weg te werken, bestaan er volgens Geert Bourgeois wel heel wat bezwaren. Er is het punt van de belangenvermenging, het gevaar voor politieke benoemingen en uiteraard de nadelige situatie voor Vlaanderen. In Vlaanderen zijn er verhoudingsgewijs immers te weinig beroepsmagistraten, dit in verhouding tot de werklast en de bevolking. Aan de Vlaamse advocaten wordt aldus gevraagd om voor een aalmoes een voor Vlaanderen nadelige situatie weg te werken.

Reden te meer voor de VU om dit wetsontwerp, waarover binnen de regeerpartijen zelf ook de nodige verdeeldheid is, niet te steunen. Geert Bourgeois diende alvast een twintigtal amendementen in.

Nico De Smet

Federaliseren kinderopvang

Limburgs gedeputeerde Frieda Brepoels eist de federalisering van de kinderopvang. Sinds 1995 worden de middelen voor kinderopvang uit het federale Fonds voor Collectieve Ultrusting en Diensten (FCUD) geput. De Vlaamse projecten die een correcte werking kunnen voorleggen worden ook correct behandeld. Maar, voor Wallonië geldt deze basisregeling niet. Daar worden zelfs theatergezelschappen via het FCUD gefinancierd. Er wordt in Wallonië op een zodanige willekeurige wijze gefinancierd dat het FCUD een tekort aan middelen heeft. „Hoe lang gaan de Vlaamse sociale partners nog wachten vooraleer in te grijpen?“, zo vraagt Frieda Brepoels zich af. Vanuit hun jarenlange betrokkenheid bij de buitenschoolse opvang weten de Vlaamse sociale partners dat het federaal Fonds de Vlaamse ontwikkelingen niet volgt en ondersteunt. De bijdragen van de Vlaamse werknemers moeten dan ook in een Vlaams fonds gestopt worden. Op die manier zal de tewerkstelling gehandhaafd blijven en wordt de kwalitatieve buitenschoolse kinderopvang voor de duizenden Vlaamse gezinnen gewaarborgd.

Op initiatief van Annemie Van de

Castele weigert de VU-kamerfractie over benoemingen bij de Raad van State te stemmen. Reeds in oktober vorig jaar lekte uit dat de openstaande plaatsen netjes tussen de drie klassieke politieke families verdeeld worden en dit aan weerszijden van de taalgrens. De VU-kamerfractie weigert aan deze „comédie” mee te doen.

In de Senaat hekelde Jan Loones het feit dat de Belgische strijdmachten bij tal van plechtigheden geen eerbied voor de Vlaamse gemeenschap betonen. Dit uit zich bijv. door niet te groeten en de vlaggen te heffen bij de uitvoering van de Vlaamse hymne. Onlangs weigerde de muziekkapel van de Zeemacht om de Vlaamse hymne te spelen bij de opening van een nieuw centrum voor opleiding van blindgeleide honden. En dit niet-tegenstaande het uitdrukkelijk verzoek daartoe van de organisatoren. Namens minister van Landsverdediging Poncelet antwoordde minister Maystadt dat de muziekkapel volgens de geldende instructies handelde. „Ik ken de instructies“, zo wierp Loones op, „de vraag ging over de politieke verantwoording ervan. De richtlijn getuigt van een gebrek aan eerbied voor

de federale inrichting van de staat. Zij is een manifeste belediging. Ik dring erop aan de instructie te herzien.”

In de Kamer legde Hugo Olaerts de minister van Ambtenarenzaken André Flahaut (PS) het vuur aan de schenen. De minister is immers bevoegd voor het Hoog Comité van Toezicht (HCT). Deze instelling is de jongste jaren bij sommige politici van de meerderheidspartijen niet erg populair. De gedrevenheid waarmee de ambtenaren van het HCT overheids-corruptie bestrijden, zint sommigen niet. In het bijzonder senator en gewezen CVP-secretaris Leo Delcroix houdt liever de potjes gedekt en gaat daarom op bijzondere perfide wijze in de tegenaanval. Delcroix' tactiek is gekend: mensen afdreigen en wie zijn werk naar behoren opvat in diskrediet brengen. Zo beschuldigt Delcroix de onderzoekers van het HCT van vooringenomenheid. Meer nog, het HCT zou onderzoeken manipuleren. Volgens Hugo Olaerts kan het niet dat de minister van Ambtenarenzaken bij dit alles afwezig blijft. De minister moet immers dringend maatregelen nemen met het oog op een onberispelijke werking van het Comité.

Op 2 maart 1977 ging het decreet tot splitsing van de sportfederaties in voege. Voorafgaandelijk was er harde kritiek geuit en stond men vanuit een bepaalde sporthoek zeer huiverig tegenover de federalisering van de sport. Men sprak van: „het failliet, de dood van de sport” in dit land. VU-sportcommissievoorzitter Frank De Vis maakt een balans op.

OPINIE

Gedurende de 20 voorbije jaren zetten ongeveer 100 sportfederaties, samen met meer dan 1 miljoen leden, de stap naar de federalisering. Dertien sportbonden, waaronder de belangrijke voetbal-, wielrenners-, basketbal- en motorrijdersbond weigeren (voorlopig) zich aan de nieuwe staatsstructuur aan te passen.

Is het decreet dan zo nefast geweest voor het sportgebeuren in dit land? Wanneer we voorgaan op de resultaten van het voorbije sportjaar kan Vlaanderen zich enkel verheugen over de gevolgen van het decreet. Want het zijn juist de Vlaamse sportbonden die in dit olympisch jaar uitstekend gepresteerd hebben. Moeten we nog herinneren aan de resultaten van de judoka's Ulla Werbrouck, Gella Vandecaveye, Harry Van Barneveld; de zwemmer Fred De Burggraave; triatlonatleet Luc Van Lierde; tennisster Sabine Appelmans; spurtatleet Patrick Stevens en de volleybalploeg Maaseik. Stuk voor stuk komen ze uit federatie die gedurende 20 jaar hun energie gestoken hebben in het uitwerken van een nieuwe, moderne structuur met oog voor jeugdopleiding en professionele begeleiding. Alles wordt daarbij nog geschaagd door een onbetaalde inzet van heel wat vrijwilligers in de federatie. Dit staat in schril contrast met de resultaten en de werking van verschillende unitaire bonden. Niet alleen hebben ze het decreet tot splitsing 20 jaar naast zich neergelegd, maar hebben ze geprobeerd hun privileges en hun machtspositie binnen het sportlandschap te behouden. Met hun conservatief beleid, hun logge structuur, hebben ze alle (politieke) middelen aangewend om het arrest-Bosman en het daaruit voortvloeiend decreet van de vrije transfer voor de niet-professionele sportbeoefenaar, tegen te houden. In plaats van hun aangesloten club voor te bereiden op en te begeleiden in de nieuwe situatie. Daarenboven zijn bepaalde unitaire bonden boven hun stand gaan leven. Zo wordt het totaal tekort van alle voetbalclubs op meer dan 2 miljard geraamd. Dit is niet zo verwonderlijk wanneer we zien dat van de ongeveer 400 profvoetballers, er ongeveer 300 tussen de 2 en 3 miljoen netto per jaar verdienen. Houden we dan ook nog rekening met de gunstige sociale bijdrageberekening voor de profspeler en zijn club. Die lasten worden berekend op een theoretisch loon van 43.343 fr. of de sporter in kwestie nu 100.000 of 1 miljoen per maand verdient of niet. Privileges zeiden we? Daarbij mogen beroepssporters (toch hoofdzakelijk in de unitaire bonden te vinden) voor miljoenen aan pensioensparen doen per jaar, om dan maar aan 20% belast te worden wanneer ze het bedrag voor hun 60 jaar opnemen. Vergeten we ook niet de volledige fiscale aftrekbaarheid van de huur van loges voor

bedrijven. En tenslotte heeft enkel de Voetbalbond verkregen dat haar vrijwilligers een financiële vrijstelling van de belastingen kregen.

Maar dit land zou België niet heten, wanneer zij die de wet niet naleven, nog het meest kunnen genieten van het officiële geld. De niet gesplitste sportbonden eten nog steeds rijkelijk van het manna van de Nationale Loterij, die zijn inkomsten tot 60% uit Vlaanderen haalt. Het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité ontving 100 miljoen, het voetbal 25 miljoen, het wielrennen meer dan 10 miljoen. Dit alles in tegenstelling tot de Vlaamse sport-

M. Herremans

decreet tot splitsing aan te passen, omwille van de financiële tussenkomsten, mag de herverdeling van de gelden zeker niet ten nadele zijn van de federaties die zich al jaren aan het decreet hebben gehouden. Er zullen dus meer middelen dan de huidige 1,7 miljard (waarvan ± 1 miljard voor de Bloso-administratie) moeten ter beschikking gesteld worden. Dit kan als de gelden, die nu door de Nationale Loterij (ten

rijkheid moeten hebben om hun structuur te versterken. Dat het mogelijk is, bewijst de Vlaamse Volleybalbond met zijn trainingcomplex en sporthotel in Vilvoorde. Evenzeer toont het initiatief van de Vlaamse Tennisvereniging met de combinatie studie en sport hoe het kan. Natuurlijk blijft een Vlaams samenhangend sportbeleid meer dan noodzakelijk. Een sportbeleid onder de bevoegdheid van één minister en niet zoals nu, verbrokkeld onder de departementen Cultuur, Volksgezondheid, Onderwijs en Tewerkstelling. Het decreet van '77 heeft zeker bijgedragen tot de Vlaamse identiteitsbewustwording, maar het mag daarbij niet blijven. De volgende stap moet de erkenning zijn om met Vlaamse sportploegen te kunnen deelnemen aan Europese en Wereldkampioenschappen!

Frank De Vis

(De auteur is lid van de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport en voorzitter VU-Sportcommissie).

Zo'n 300 profvoetballers verdienen 2 à 3 miljoen netto per jaar. Hun belastingen worden berekend op een theoretisch maandloon van bijna 43.000 fr. Privileges voor de unitaire bonden...

5

Na 20 jaar sportfederalisering

federaties die op hun honger bleven zitten. Daarmee doorkruist de Nationale Loterij elk Vlaams sportbeleid en dient deze instelling zich ook aan te passen aan de federale staatsstructuur.

Wanneer deze unitaire sportbonden dan toch zouden overwegen om zich aan het

onrechte) aan enkele (bevoorrechte) unitaire structuren worden geschenken, over de gemeenschappen verdeeld worden. Alle federaties, die de wetten en decreten naleven, kunnen dan enkel nog langs deze weg gesteund worden. Anderzijds zullen de sportfederaties initiatief en vinding-

De plotse dood van dichter Herman de Coninck heeft na de eerste emoties ook aanleiding gegeven tot wat discussie over zin en onzin van poëzie. De Coninck was niet alleen hoofdredacteur van het gezaghebbende *Nieuw Wereldtijdschrift* én gangmaker van een hele generatie letterkundigen, hij was vooral een begenadigd dichter.

Poëzie is iets zeer raar. Men houdt ervan of men houdt er niet van, men kan leren ervan te houden. Op voorwaarde dat men bereid is een stap te zetten in een bepaalde richting. Wellicht het best omschreven door Jan Geshoff voor wie poëzie „de vijfde windstreek” was. De ietwat oudere lezer zal zich herinneren dat er

ACH ZO

munist Hugh MacDiarmid komen aan bod. Heaney ontleeft hen op zo'n boeiende wijze dat genoegdoening waarlijk het deel van de lezer wordt; een mengsel van genot en troost, dat alleen poëzie kan geven. Want er is niet alleen de inhoud van een gedicht, er is ook de emotie die het kan opwekken, het waarom van het gekozen onderwerp, waarbij afkomst en omgeving een grote rol spelen. Heaney haalt alles uit de kast.

Diezelfde genoegdoening ondervindt je bij het lezen van de poëzie van Herman de Coninck, die

Naar de vijfde windstreek

op de Vlaamse TV ooit een poëzieprogramma met die naam bestond. De vijfde windstreek, De Coninck begeleidde ons naar daar.

Door het toeval uitgenodigd las ik verleden week een boek dat reeds sinds 1995 ongeopend in de kast ligt. Het is een vertaling van tien lezingen die de Ierse dichter en Nobelprijswinnaar Seamus Heaney in Oxford hield. Het boek draagt de titel *De genoegdoening van poëzie* en Heaney, zeer hoog geprezen in de Engelstalige wereld, was er Professor of Poetry. Hoogleraar in poëzie! Als dat niet mooi is? De Ier behandelt in zijn lezingen gedichten van gekende en minder gekende Engelstalige dichters, vertelt over wat ze bezighield, weidt uit over hun leven, hun politieke bewogenheid, enz. Oscar Wilde en zijn moeder Speranza, Dylan Thomas, Yeats, Larkin, Elisabeth Bishop en natuurlijk ook de Schotse nationalist en com-

wij nu plots niet belangrijk vinden omdat hij dood is. Nee, De Coninck had reeds bij leven zijn vaste plaats verworven. Het was hem gelukt om mensen te boeien door zijn eenvoudige en directe taal. Hij weigerde elke vorm van zo-gesegde diepzinnigheid, een kwaal waaraan veel poëten voortijdig ten onder gaan. Zijn talent lag hem in het feit dat hij met een beperkt aantal, vooral juiste, woorden het gewenste beeld kon opbouwen en toch een breed verhaal schilderde. Daardoor was hij ook zo gezocht door bij mensen die voor een of andere gelegenheid een gedicht nodig hebben. De bruikbaarheidsgraad van De Conincks gedichten ligt zeer hoog.

Er zijn weinig dichters in ons taalgebied die, zoals De Coninck, hun taal dermate beheersen dat eenvoudig formuleren geen gebrek is, maar een rijkdom. Bovendien wist de dichter

een heel verhaal in één gedicht te vatten. Een voorbeeld van zo'n kunde is de cyclus *Mechelen* in de bundel *Schoolslag*. Daarin verhaalt de dichter in 11 gedichten over zijn ouders en over een belangrijk deel van zijn leven. Zo vertelt hij op bijna ontroerende wijze over de pedofiele neigingen van zijn vader.

„Pas jaren later, ik ben twintig, mag ik weten, ik moest begrijpen dat 't hem moeilijk viel, nouja, dat hij niet homoseksueel was, of toch maar een klein beetje pedofiel. (...)

Pas nu denk ik: hij kietelde mij, uren, niet om me te doen lachen, maar omdat hij niet durfde te strelen.

Je moet het hem horen zeggen via zijn diepe stem, zijn ietwat monnikachtige kale schedel, ook zijn lange en beweeglijke vingers spreken. Uit diezelfde sonore stem klonken ook zijn vermaarde gedichten over liefde, waaronder het gedicht dat de titel gaf aan zijn bundel *Schoolslag*.

Zomeravond. We hebben woorden en tijd. Behaaglijk is het om van mening en geslacht te verschillen, waarna alleen nog van geslacht, een verschil van dag en nacht, waarna nacht. Laat je strelen, kom.

Ik hou ervan je lichaam te verdelen in van alles twee, zoals ik deze zomer de zee verdeelde toen ik schoolslag zwom.

Deze woordspelingen, die zich steeds opnieuw laten genieten, maakten een recensent van *Die Zelt* zo enthousiast dat hij in zijn krant schreef: „Niet alleen een interessante, maar ook een geestige Vlaamse dichter.” En dit terwijl iedereen weet dat de Vlaamse dichters de meest zwartgallige van heel Europa zijn!

Alsof hij wist van het naderende afscheid titelde De Coninck zijn laatste bundel *Vingerafdrukken*, hij zal postuum verschijnen. Nu hij vertrokken is naar de vijfde windstreek.

R.Asmus

In augustus 1914 begon de Grote Oorlog, het parlementaire werk viel stil. Ook de voor die datum begonnen pogingen om de Gentse hogeschool te vervlaamsen, of liever tweetalig te maken. Wilden de voorstanders van 'Gent Vlaams' op korte termijn iets bereiken dan dienden andere wegen bewandeld.

CULTUUR

In de strijd om de vernederlandsing werden nogal wat studenten uitgesloten of geschorst. Op de foto het Verbondsbestuur 1924 met enkele van de gedupeerden.

In 1916 werd de Gentse universiteit vernederlandsd. De Belgische wetgevers waren daar al jaren mee bezig geweest, maar pro-Vlaamse maatregelen zijn hier steeds het resultaat van ezelsdrachten en moeilijke bevallingen met zware naweën. Wat sedert 1856 werd gevraagd, dan geëist, wat in 1908 volgens kardinaal Mercier nooit (*Jamais!*) kon en door de Belgische partijen altijd maar uitgesteld werd en misschien in 1914 nog zou beslist worden zijn (?), kon in 1916 ineens wel – zij het onder Duitse bezetting. De von Bissing-beslissing stelde wel heel wat mensen voor problemen: mocht men dat geschenk van de bezetter wel aanvaarden?

NIEUWE STRIJD

In november 1918 werd de vernederlandsde universiteit opnieuw verfranst. Beslissen in de andere richting kon wel ineens. Maar de sancties voor al wie in 1916-1918 ingeschreven was geweest waren niet min, zij kregen het verbod om nog aan een enkele universiteit in België te studeren. En de strijd voor de vernederlandsing van de RUG ging verder; of begon opnieuw. Het was een eis geweest van de Vlaamse frontsoldaten, eigenlijk door de koning aan het front toegezegd. Vlamingen zijn al meer dan eens met

beloften als met een kluitje in het riet gestuurd.

De jaren '20 kenden een hevige Vlaamse strijd. De onwil van het Belgische establishment heeft toen velen definitief in het anti-Belgische kamp gejaagd, een anti-Belgisme waaraan België zelf schuld heeft omdat het weigerde de Vlaamse verworvenheden toe te passen. Bovendien betekende strijd om een wet er door te krijgen nadien ook nog strijd om die wet te doen toepassen. Een voorbeeld daarvan

touw. Maar ze werden er voor gestraft: ze kregen het „consilium abeundi”, de raad (het bevel) de universiteit te verlaten. Het kwam er tot gewelddadige botsingen, waarbij de Waalse student Colbacq de Vlaming Berten Vallaeys in de borst schoot. Dat leverde de dader voor het gerecht slechts een voorwaardelijke straf op. De Vlaamse studenten in Leuven kwamen in open conflict met de academische overheid. Dé leidende figuur was de Ni-novietier Paul Beeckman, student in de

weg. Lens had aan de bestuurstaafel gezeten toen Borginon was komen spreken; Tony Herbert ook. Christiaens had in de optocht de verbondsvlag gedragen. Dat waren de officiële argumenten voor de uitsluiting.

Een protestbetoging tegen de uitsluiting gaf aanleiding voor nog meer uitsluitingen: Jozef De Vlieger van Heist, Kamiel Daems uit Diest, Paul Flammee uit Ger-aardsbergen, Elysee van de Walle uit Len-delede. Negen in totaal!

Een reeks studenten werd tijdelijk geschorst. Geen enkele anti-betoger kreeg sancties. Integendeel: het is opmerkelijk hoe de franstaligen in heel het conflict zich het blazen van patriotten konden toe-eigenen en hoe op de Vlaamse studenten het odium van landverraders geplakt werd.

Het is goed dat Paul Beeckman († 1977) een boekje heeft geschreven waarin hij zijn belevenissen over 1924-1925 heeft verwerkt, het draagt de titel *De studentenrevolte van 1924-1925 te Leuven*, en werd in 1975 uitgegeven in de reeks monografieën, onder de auspiciën van het Verbond der Vlaamse Academics (De Nederlandse Boekhandel, Antwerpen).

LANGE WEG

De strijd voor Gent zou pas beslecht worden in 1930 toen een wet werd aangenomen waardoor de universiteit van jaar tot jaar trapsgewijs zou vernederlandsen. Ook in Leuven werden vanaf dat jaar een groot aantal Nederlandstalige leergangen georganiseerd wat daar zou leiden tot een Vlaams hoger onderwijs naast een Frans-talige afdeling. Deze zou pas in 1968 gesplitst worden na een jarenlange *Leuven Vlaams*-campagne. In 1932 volgden wetten die het lager en middelbaar onderwijs vernederlandsden en de administratie.

Daarmee was, op enkele kleine uitzonderingen na, overal in Vlaanderen de volkstaal ook de onderwijstaal geworden. Dat deze weg zo lang was heeft mede aanleiding gegeven tot een rabiaat anti-Belgisme dat vooral tussen de twee wereldoorlogen tot uiting kwam en voor velen mee aan de basis van de collaboratie lag. De eenzijdige toepassing van het grondwetsartikel over de taalvrijheid is daarbij illustratief. De grondwet dateert van 1831, daarin wordt die taalvrijheid gewaarborgd. In 1897 kwam dan de *Ge-lijkheidswet* tussen de talen, maar voor de Nederlandstalige officiële versie van de grondwet moesten we wachten tot in... 1967! Ook vandaag in het nu federale België dreigt een anti-Belgisme in de mate waarin de federale loyaliteit al dan niet eenzijdig wordt geïnterpreteerd en toegepast. Bij wie zal de schuld liggen... en bij wie de boete?

Herman Maes

Wachten op wetten

was Flor Grammens met zijn actie die de eentaligheid, bij wet vastgelegd, wou doen eerbiedigen en daarvoor gestraft werd. Taalwetten overtreden gaf een aureool van patriotisme. De vernederlandsing van de Gentse universiteit was een „crime politique”, een „acte de vandalisme scientifique” en een „acte d'hostilité envers nous” zegden Walen en franskiljons.

De volgende stap was de vervlaamsing van de Leuvense universiteit. De studenten, geboren juist na 1900, namen het voor-

Rechten en voorzitter van het KVHV. Gerard Romsee was ondervoorzitter. Paul Beeckman werd uitgesloten. Hendrik Borginon kwam te Leuven een toespraak houden en Romsee werd verplicht de inhoud van die rede te desavoueren en aan de academische overheid gehoorzaamheid te beloven, wat hij weigerde. Ook Romsee werd uit de universiteit gezet. Net zoals student-ingenieur Tony Herbert (Lokeren), Joris Lens (O.L.V.-Waver) en Hendrik Christiaens (Koekelare) volgden dezelfde

Herdenking William Redmond te Loker

Op 7 juni a.s. zal het 80 jaar geleden zijn dat de Ierse majoor William Redmond in Loker begraven werd, dit nationalistische parlementslid was tijdens de eerste wereldoorlog in Dranouter aan zijn verwondingen overleden. Zowel vanuit Vlaanderen als vanuit Ierland heeft men lange tijd naar het graf van Redmond gezocht, vandaag wordt het regelmatig door Ieren bezocht. Op zondag 7 juni a.s. is er een georganiseerde hulde die vroeg in de ochtend begint.

PROGRAMMA

4u.10: wandeling van ongeveer 9 km over het slagveld, met muziek en poëzie, gevolgd door een ontbijt in Huize Godtschalck. (vooraf inschrijven noodzakelijk). Op 7 juni 1917 werden om 4u.10 's morgens de dieptemijnen onder de Duitse stellingen tot ontploffing gebracht.

10u.: hulde aan het monument van de 16e Ierse Divisie te Wijtschate.

11u. opening van een kunsttentoonstelling.

14u.: voordracht door Ron Langenus, schrijver van „Ierland ingebeeld”. Voordracht door dr. Denman (in het Engels, een schriftelijke vertaling wordt voorzien) die jarenlang opzoekingswerk verrichtte

Het graf van Majoor William Redmond enkele dagen na zijn dood.

voor de studies „Ireland's Unknown Soldiers” en „A Lonely Grave”. Deze boeken behandelen respectievelijk de geschiedenis van de 16e Divisie en van William Redmond, ze zijn tijdens de herdenking te koop aan ongeveer 20 £ per boek.

15u.30: Concert door „The Swighshift”. Naast folksongs die een historische band hebben met de feiten, bewerkten deze muzikanten poëzie van de Ierse dichter Francis Ledwige, gesneuveld bij Boezinge in 1917.

16u.30: hulde aan het graf van majoor William Redmond.

In een volgend nummer van ons weekblad brengen wij een uitgebreid portret van deze Ierse Grote Oorlog-soldaat.

Info: VVV Heuveland, Reningelststraat 10, 8956 Heuveland. Tel. 057/45.04.55 (inschrijving of reservaties enkel op dit adres) of met Erwin Ureel, Schierveldestraat 110, 8800 Roeselare (tel. 051/20.55.00).

P. Van Den Abeele

Wonen en werken in de stad aantrekkelijker maken

De VU van Groot-Antwerpen heeft een heel pakket voorstellen klaar om de economische leefbaarheid van de stad Antwerpen te verbeteren en het wonen in de stad aantrekkelijker te maken. Op 20 mei stelde VU-Groot-Antwerpen alvast haar ideeën voor aan de pers. Opvallend is dat de voorzitter van de VU-afdeling in Antwerpen deze teksten ook als basis van een verkiezingsplatform voorstelde.

Een jaar geleden riep de VU in Antwerpen een werkgroep in het leven met de opdracht voorstellen uit te werken die wo-

nen en werken in de stad aantrekkelijker kunnen maken. De diagnose is onder-tussen genoegzaam bekend: de stad wordt geconfronteerd met ontvolking, werkloosheid, een groot aandeel bestaansminimumtrekkers onder haar inwoners en als gevolg van dit alles een aantasting van het stedelijk fiscaal draagvlak.

Het beleid heeft tot nu toe die negatieve tendens niet weten te keren. Niet omdat er geen aandacht voor de stad is, wel omdat vele goedbedoelde maatregelen

minder positief uitvallen dan verwacht. Veel initiatieven beperken zich tot de „zachte sector” en beperken zich te vaak tot symptoonbestrijding. Ook willen velen niet afstappen van de al te strikte scheiding tussen wonen en economische bedrijvigheid. Om werk, welvaart en nieuwe inwoners aan te trekken, is een meer offensieve strategie nodig.

JONGE GEZINNEN

Zo wordt in een tienpuntenprogramma een plan ontwikkeld om de ontvolking tegen te gaan. Snellere afhandeling van bouwvergunningen door de stedelijke administratie, uitbreiding, optrekken en eenvormig maken van renovatiepremies en wonen in de stad fiscaal aantrekkelijk

maken door lagere registratierechten en een lagere onroerende voorheffing; het zijn enkele denkpistes waarmee de VU nieuwe, jonge gezinnen hoopt aan te trekken. Om deze politiek en kans op slagen te geven zijn enkele basisvoorwaarden noodzakelijk. Voldoende parkeergelegenheid en een degelijk openbaar vervoer om de bereikbaarheid te verzekeren, bevordering van veiligheid en properheid en de aanwezigheid van een kwalitatief hoogstaand onderwijsaanbod dat faciliteiten aanbiedt, o.m. wat betreft voor- en naschoolse opvang. Vooral deze laatste voorwaarde is noodzakelijk, wil men jonge gezinnen aantrekken.

Daarnaast moet werk worden gemaakt van de versterking van het economisch draagvlak. De uitbouw van de diensten-sector staat hierbij centraal. In Antwerpen zijn bv. nog heel wat mogelijkheden in het domein van toerisme en recreatie. Meer algemeen dient op het vlak van ruimtelijke ordening de kunstmatige en zelfs nefaste scheiding tussen wonen en werken doorbroken te worden. Men moet de afweging durven maken tussen enerzijds de hinderlijkheid van het bedrijf voor het wooncomfort en de leefomgeving, en anderzijds de toegevoegde waarde voor de stedelijke economie. Voor VU-Groot-Antwerpen is het alleszins duidelijk dat de grens van het aan banden leggen van bedrijfsactiviteit nu wel bereikt lijkt te zijn.

Bart Van Camp

De volledige teksten van deze voorstellen betreffende wonen en werken in de stad kunnen opgevraagd worden op het VU-secretariaat in Antwerpen, tel. 03/238.82.08.

Erik Van Lerberghe naar kabinet-Anciaux

Erik Van Lerberghe wordt de nieuwe kabinetschef van staatssecretaris Vic Anciaux. Van Lerberghe (°1947) is licentiaat Politieke en Sociale Wetenschappen en baccalaureus in de Wijsbegeerte.

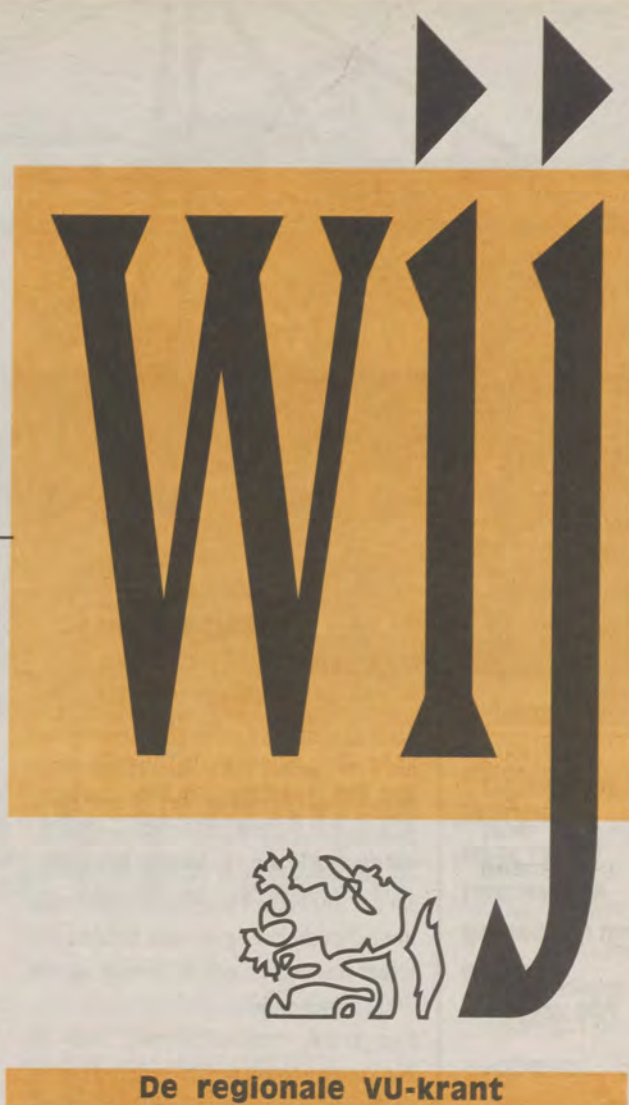
Hij was adjunct-kabinetschef en kabinetschef van de vice-gouverneur van Brabant van 1971 tot 1977. In de jaren 1977-1979 was hij kabinetschef Sociale Zaken van Vic Anciaux, toen staatssecretaris Cultuur en Sociale Zaken voor Brussel Hoofdstad in de Belgische regering. Van 1982 tot 1985 leidde Erik Van Lerberghe het kabinet van minister van Begroting Hugo Schiltz in de eerste Vlaamse regering. Hij was tevens kabinetschef van Hugo Schiltz (toen deze vice-premier, minister van Begroting en Wetenschapsbeleid was) in de periode 1988-1989.

In 1984 werd Erik Van Lerberghe in de Vlaamse administratie benoemd tot inspecteur-generaal bij het Commissariaat-Generaal voor de internationale Culturele samenwerking.

In 1986 werd hij benoemd tot directeur-generaal bij de administratie Kunst en in 1990 tot secretaris-generaal bij het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

In 1996 werd Erik Van Lerberghe gelast met de leiding van de administratie Cultuur en met de organisatie van internationale culturele projecten.

Van Lerberghe trad op 1 mei jl. in dienst als kabinetschef van staatssecretaris Vic Anciaux.

De regionale VU-krant

Dringende oproep tot aanwezigheid 1 juni 1997

Beste vrienden,

In dit land loopt alles verkeerd. De mensen hebben geen enkel geloof meer in het partijpolitisch bedrijf. De regering doet niks meer en lacht arrogant met de noodkreet tot verandering die vanuit de bevolking klinkt. Dehaene doet niks voor méér tewerkstelling. Er wordt geen enkel perspectief geboden.

De enorme verwachtingen van de 300.000 deelnemers aan de Witte Mars worden niet beantwoord. Het parlement lijkt de strijd op te geven. De ouders zijn moedeloos geworden. De commissie-Dutroux heeft veel van haar geloofwaardigheid verloren. Politieke durf binnen de traditionele politieke familie is een ijdele hoop gebleken. De VU lijkt de enige partij te zijn die nog een positief en radicaal alternatief kan bieden. Wij gaan de strijd aan tegen de machtsspelletjes. De VU'ers laten hun hoofd niet hangen. We moeten meer dan ooit laten zien dat we klaar staan om ons optimistisch project uit te dragen!

Op 1 juni 1997 zullen de politieke krokodillen onze hoofden tellen. Massaal en éénsgezind moeten we op onze Nationale Conventie een vuist maken naar het onrechtvaardige België.

De grote zaal in het Congressenpaleis moet uit haar voegen barsten van enthousiaste Vlaams-Nationalisten. Ook jij en je familie moeten hierbij aanwezig zijn! Ik reken erop.

Tot zondag om 14u.
Vriendschappelijk,

Bert Anciaux
Algemeen Voorzitter VU

Antwerpse haven vrij van vennootschapsbelasting

♦ UIT DE REGIO ♦

Borginon's voorstel levert stad Antwerpen een besparing op van 700 miljoen.

Naar aanleiding van de goedkeuring van het wetsvoorstel van volksvertegenwoordiger Fons Borginon (VU), dat mede ondertekend werd door alle partijen die deel uitmaken van de Antwerpse coalitie, zal het Antwerps Havenbedrijf geen vennootschapsbelasting moeten betalen. Dit levert Antwerpen een besparing op van 700 miljoen frank.

Een aantal vennootschappen zoals de Nationale Loterij, de Delcreditedienst of de intercommunales geniet een vrijstelling van de vennootschapsbelasting. Het gaat hier eigenlijk om een aantal publieke instellingen met één of andere vorm van autonoom beheer. Artikel 180 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen somt de vrijgestelde rechtspersonen en vennootschappen op.

In dit lijstje vind je ook een aantal havens terug. Zo zijn de Brusselse nv Zeekanaal en de havens van Brussel, Brugge, Luik, Charleroi en Namen niet onderworpen aan vennootschapsbelasting. Opvallende afwezigen in dit gezelschap zijn Antwerpen en Gent. Dit is geen toeval. Niet dat de wetgever de havens van Antwerpen of Gent wou discrimineren, beide havens hadden echter een ander statuut: Gent is nog steeds een regie, en de Antwerpse haven was tot voor kort financieel en juridisch volkomen afhankelijk van de stad.

OOK OOSTENDE

Voor de haven van Antwerpen is de situatie momenteel achterhaald. Op 24 juni 1996 werd het *Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen* opgericht, een afzonderlijke rechtspersoon. Met het nieuwe statuut van de Antwerpse haven was meteen de discussie over het al dan

Fons Borginon haalde slag thuis

niet onderworpen zijn van de nieuwe instelling aan de vennootschapsbelasting op gang gebracht. Toen volksvertegenwoordiger Fons Borginon eind oktober bij minister Maystadt informeerde of dit voor Antwerpen toch wel dringend pro-

bleem reeds opgelost was, bleek dat er zelfs geen regeling op komst was. Minister Maystadt vond een oplossing voor dit voor de haven en de stad uitermate belangrijke probleem blijkbaar bijkomstig.

Daarom diende Fons Borginon een wetsvoorstel in om de Antwerpse haven mee in de lijst van vennootschapsbelasting vrijgesteld havens op te nemen. Het voorstel werd mee ondertekend door vertegenwoordigers van de partijen die deel uitmaken van de Antwerpse coalitie. Het wetsvoorstel werd op 22 mei jl. door de Kamer goedgekeurd, weliswaar met toevoeging van een amendement van de regering (op initiatief van Oostendenaar Johan Vande Lanotte) dat de haven van Oostende eveneens opneemt in het rijtje van havens die vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting. De nieuwe regeling levert voor Antwerpen uiteindelijk een besparing op van maar liefst 700 miljoen frank. En dat geld kan Antwerpen

zeer goed gebruiken om te investeren in werkgelegenheid en andere dringende problemen.

VERTRAGING

Bij de stemming van het wetsvoorstel werd een amendement goedgekeurd dat ook de Oostendse haven laat genieten van deze vrijstelling.

Door de – overigens unanieme – goedkeuring van dit amendement, zal het wetsvoorstel pas volgende week gestemd worden. Dit toont nogmaals aan dat technische wetsvoorstellen met het oog op de verbetering van ons wettenarsenaal een veel te lange weg moeten bewandelen vooraleer ze aangenomen worden.

Bij de bespreking van dit wetsvoorstel drukte volksvertegenwoordiger Fons Borginon alvast de hoop uit dat dergelijke wetsvoorstellen – soms met een verregaande draagkracht (700 miljoen besparing) – in de toekomst op een vlottere wijze zouden behandeld worden.

Het groene Gent van het jaar 2000

Vrijdag 6 juni om 20u. organiseren de Dr. Jozef Goossenaertskring i.s.m. de Volksunie-Sint-Amandsberg de voordracht „Het groene Gent van het jaar 2000. Natuurontwikkeling in Gent en Sint-Amandsberg” door de Gentse milieuschep Lieven Decaluwe (VU) en zijn medewerker Bart Rondas.

Op 19 november 1996 keurde de Gentse gemeenteraad op voorstel van milieuschep Lieven Decaluwe het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (Gnop) eenparig goed. Hij kreeg hiervoor bij wijze van spreken zelfs een „groene onderscheiding” van Agalev!

Voor het eerst krijgt Gent en omgeving een globaal beeld over het beschikbare groen, de aanwezige landschappen en natuur. Tevens verwoordt het Gnop een toekomstvisie. Het Gnop stelt dat Gent een complete stad wil zijn met ruimte voor het wonen, het werken, ontspanning en de natuur.

Natuurassen dringen via de valleien Gent binnen en sluiten aan op een groene ring. Op deze groene ring liggen natuur- en recreatiesites zoals Bourgoyen-Ossemeersen, Blaarmeersen en de Gentbrugse Meersen. Hij vormt dan ook een belangrijke verbinding voor de natuur. Vanuit de groene ring vertrekken ecologisch beheerde groenassen naar de kuip van Gent.

In hun voordracht schenken Lieven Decaluwe en Bart Rondas ondermeer aandacht aan de natuur in Sint-Amandsberg (Rozebroeken, de Oude Bareel...). De voordracht heeft plaats in Sint-Elooi, Antwerpsesteenweg 275, 9040 Sint-Amandsberg (Gent). Gratis toegang.

↪ Dr. Jozef Goossenaertskring Sint-Amandsberg, p/a Jan Ritzen, Antwerpsesteenweg 569, 9040 Sint-Amandsberg (Gent), tel. 09/228.45.12.

OOST-VLAANDEREN

Za. 31 mei GENT: Annemie Van de Casteele over „Vlaanderen na de marsen”. Om 20u. in 't Vosken, Sint-Baafsplein (zaal 2) te Gent. Org.: Dr. Jozef Goossenaertskring.

Za. 31 mei SINT-NIKLAAS: Ontmoetingsdagen tussen Roeselare en Sint-Niklaas. Vertrek naar Roeselare, om 8u. Stadhuis Sint-Niklaas. Met o.m. bezoek aan het gerestaureerd stadhuis, CC De Spil, atelier Isidoor Goddeeris enz. Deelname: 1.000 fr. p.p. (busreis, onthaalkoffie, gidsen, broodmaaltijd en warme maaltijd). Info en volledig programma: Jan-Pieter Maes (03/776.51.30). Org.: VU-Sint-Niklaas en Roeselare i.s.m. Vormingscentrum Lodewijk Dosfel.

Vr. 6 juni SINT-AMANDSBERG: Schepen Lieven Decaluwe en medewerker Bart Rondas over „Het groene Gent van het jaar 2000. Natuurontwikkeling in Gent en Sint-Amandsberg”. Om 20u. in Sint-Elooi, Antwerpsesteenweg 275, Sint-Amandsberg. Toegang gratis. Org.: Dr. Goossenaertskring i.s.m. VU-Sint-Amandsberg.

Za. 21 juni GAVERE: 15de Zomerbarbecue. Vanaf 19u.30 in zaal Nova, Steenweg 82 te Asper. Aperitief, hapjes, scampi's, varkensham en dessert aan 600 fr. (-18j.: 300 fr.). Gast spreker: Geert Bourgeois. Inschrijven vóór 19/6 bij bestuursleden. Org.: VU-Groot-Gavere.

Zo. 6 juli OUDENAARDE: Barbecue in Dorpshuis De Linde, Berchemweg 250 te Melden. Deelname: 400 fr. p.p., -12j. 250 fr. Org.: Vlaamse Vriendenkring Oudenaarde i.s.m. VU-Oudenaarde.

WEST-VLAANDEREN

Za. 31 mei ROESELARE: Ontmoetingsdag tussen Roeselare en Sint-Niklaas. VU-Roeselare ontvangt haar zusters uit Sint-Niklaas. Terugbezoek op 13 september a.s. Org. i.s.m. Vormingscentrum Lodewijk Dosfel.

Za. 31 mei ZEDELGEM: Rodenbachfonds Zedelgem neemt deel aan viering 20 jaar Gemeentelijke Culturele Raad met instand in de Groene Meersen op 31/5 en 1/6. Info: Filip Dubrucqué (050/82.57.60).

Zo. 1 juni IZEGEM: Izegemse VU met volle autocar naar VU-Conventie in Brussel. Vertrek om 12u.30 aan het Vlaams Huis. Slechts 150 fr. (-12j. gratis). Vooraf inschrijven in het Vlaams Huis of bij een van de bestuursleden of mandatarissen.

Zo. 1 juni BRUGGE: Arr. VU-Brugge met de trein naar VU-Conventie in Brussel. Afspraak om 12u.30 in Stationshal te Brugge. Tel. op voorhand naar Luk Grootaerd: 050/36.29.31.

Do. 5 juni BRUGGE: Met VVVG-Brugge naar Frans-Vlaanderen. Verzamelen om 7u.45 aan zijkant gratis parking station. Vertrek om 8u. stipt. Terug rond 19u. Deelname: 850 fr. (bus + fooi chauffeur + aperitief en volledig middagmaal). Inschrijven vóór 28/5 bij Charles Tamsyn (050/35.37.99).

Vr. 6 juni ZWEVEGEM: Invullen van belastingaangifte. Vanaf 17u.30 in het Boldershof, Harelbeekstraat. Invullen, uitrekenen in discretie. Org. Vlaamse Klub Groot-Zwevegem.

Wo. 11 juni BRUGGE: Kleinkunstnamiddag door Frans Jacobs. Om 14u. in de Magdalenazaal, Violierstraat 7. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Zuid.

Za. 14 juni BRUGGE: Cabaretavond met Karel Declercq over „Het jolijt van de actualiteit”. In Het CC De Dijk, Blankenbergse Stenweg 221. Deuren 20u. Toegang: leden Vlaams Forum 250 fr., niet-leden 300 fr. Toegangskarten: Joel Boussemare (050/35.66.87), Hilde Jaques (050/33.80.53), Gerard Vanhecke (050/33.13.91). Org.: vzw Vlaams Forum, Sint-Kruis-Brugge i.s.m. VU-Groot-Brugge.

Zo. 15 juni TIELT: Zomerbarbecue in De Oude Wal, Ruisseledesteinweg. Ape-

Het volksnationalisme op de affiche

39 ingekaderde affiches uit het Archief en Documentatiecentrum van het Vlaams-Nationalisme die geselecteerd werden op basis van hun esthetische kwaliteiten zijn in een tentoonstelling samengebracht en worden getoond in het gemeentelijk cultureel centrum Den Blank te Overijse. De tentoonstelling wordt geopend op vrijdag 6 juni om 20u.30. Na het woordje van de VGO-voorzitter wordt de gelegenheidstoespraak gehouden door Walter Luyten, gewezen senator. Daarna receptie en gezellig samenzijn. Vrij te bezoeken vanaf vrijdag 6 juni '97 t.e.m. zondag 29 juni '97 tijdens de openingsuren van het gemeentelijk cultureel Centrum Den Blank. De tentoonstelling is een initiatief van het Vlaams Genootschap Overijse i.s.m. FVK-Rodenbachfonds.

ritief vanaf 11u.30. Gastsprekers: Geert Bourgeois en Chris Vandenbroeke. Info en inschrijvingen: 051/40.35.95. Org.: VU-Tielt.

Ma. 16 juni IZEGEM: Panamaranko in Watou, door Els Vermeersch, lic. Kunstgeschiedenis. Om 20u. in de Plantynzaal van de Izegemse Stadsbibliotheek. Vooraf inschrijven bij José Bogaert (051/30.10.39) of Erik Vandewalle (051/30.26.70). Org.: VSVK.

Do. 19 juni BRUGGE: Daniel Vangroenweghe over „Aids in Afrika”. Oorsprong, verspreiding, seksuele netwerken enz. Om 20u. in De Gulden Spoor, 't Zand 22 te Brugge. Org.: Vzw Informativa.

Za. 21 juni ZWEEVEGEM: Zomerreis van Vlaamse Club Groot-Zwevegem. Verzamelen om 8u.45 aan de oude vaartbrug in de Otegemstraat. Om 9u. stipt afvaart naar Oudenaarde. Verder ook rondrit door de Vlaamse Ardennen. Deelname: 1.000 fr. p.p. (boot, bus, gids en avondmaal). Inschrijven tot 13/6 bij bestuursleden.

Wo. 25 juni BRUGGE: Ingrid Scherrens spreekt over „Slapen en relaxatie-oefeningen”. Om 14u. in de Magdalenazaal, Violierstraat 7. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Zuid.

VLAAMS-BRABANT

Do. 29 mei GRIMBERGEN: VVB-Grimbergen ontvangt PRL-voorzitter Louis Michel met voordracht over „Het andere Wallonië”. in de Oostzaal van de Abdij van Grimbergen om 20u. De voordracht wordt gevolgd door een receptie. Inschrijven door overschrijving van 150 fr. (VVB-leden 100 fr.) op rek. 436-6256941-15.

Za. 31 mei BRUSSEL: Marokkaanse avond. Overheerlijk ééndagsrestaurant met Marokkaanse gerechten. Vanaf 19u. in gemeenschapscentrum Nekkersdal, Schildknechtstraat 26 te Laken. Info of reservatie: Jan Puype (02/219.49.30 - na 18u.: 02/223.11.73) of Eva Claryssee (na 18u.: 02/217.60.08). Org.: Hoofdstedelijke VU-afdeling i.s.m. Marokkaanse gemeenschap van Laken.

Vr. 6 juni OVERIJSE: Het Volksnationalisme op de affiche. Tentoonstelling van 39 ingekaderde affiches uit het ADVN-ar-

chief in DD Den Blank. Opening om 20u.30, gelegenheidstoespraak door Walter Luyten. De tentoonstelling is vrij te bezoeken van 6 juni t/m 29 juni tijdens openingsuren van CC Den Blank. Org.: Vlaams Genootschap Overijse i.s.m. FVK-Rodenbachfonds.

Za. 7 juni LEUVEN: Nationale VU-Vrouwendag. Thema's: naamgeving bij de geboorte en buitenschoolse kinderopvang. Gastvrouw: Gerda Raskin. M.m.v. Myriam Van Vaerenberg, Frieda Brepoels, Nelly Maes en Bert Anciaux. Aanvang: 10u.

LIMBURG

Vr. 30 mei HASSELT: Gespreksavond over Justitie met Geert Bourgeois en 2 advocaten. Om 20u. in CC te Hasselt. Org.: VUJO-Hasselt. Info: Frank Ilsbrouckx (011/23.54.91).

Zo. 15 juni BEVERST-SCHOON-BEEK: Voor de tweede keer houdt de VU-afdeling Beverst-Schoonbeek een familie-fietseling. Vertrek om 14u. aan het kerkplein van Beverst.

ANTWERPEN

Do. 29 mei LIER: Studienamiddag „In het spoor van Felix Timmermans”, met Walter Luyten. Deelname: 100 fr.p.p. Om 14u. in VNC (Berlarij 80). Met geleide wandeling, museumtoegang, gidsen en infobundel. Info: 03/482.11.93. Iedereen welkom.

Di. 3 juni BERCHEM: Daguitstap van FVV-Berchem naar Haarlem. Vertrek aan Berchem station om 7u.30 stipt. Terug rond 21u.30. Deelname: 1.600 fr. (bus, chauffeur, ganse dag begeleiding VVV-gids, middagmaal met drank en museum). Inschrijven voor 15/5. bij bestuursleden.

Vr. 11 juli: Guldensporenviering met feestrede voor kultuurschepen Walter Luyten. Info: 03/482.11.93.

Za. 12 juli HEIST O/D BERG: Breugeliaans buffet n.a.v. Guldensporenherdenking. Om 18u. in saal Sirene. Reservatie verplicht. Betaling vooraf gewenst. Grootse feestavond in CC Zwaneberg, Bergstraat. Met optredens. Feestrede door ere-senator Walter Luyten. Info: 015/24.880.86 en 03/482.11.93.

Feestelijke opening VU-secretariaat Aalst

Aansluitend op de jaarlijkse Daens-herdenking openden de VU-afdeling en het VU-arrondissement Aalst-Oudenaarde het nieuwe Volksunie-secretariaat. De ruime benedenverdieping van het pand in de Aalsterse Albert Liénartstraat 17A was hopeloos te klein om de massaal opgekomen belangstellenden te ontvangen. Een niet gering aantal kijklustige Vlaams-nationalisten moest noodgedwongen veel geduld uitoefenen alvorens het de gelegenheid kreeg om een kijkje te nemen binnen het gloednieuwe trefpunt van de Volksunie. Eén van de opvallende gasten was VU-ondervoorzitter Nelly Maes die eerder op de avond de gelegenheidstoespraak aan het monument van de gebroeders Daens had uitgesproken. De feestelijke happening werd o.a. bijgewoond door delegaties uit Limburg, Tienen, Antwerpen, Dilbeek, Groot-Bijgaarden, Dendermonde, Denderleeuw, Zottegem, Oudenaarde, Lede, Haaltert, Erpe-Mere, Welle, St.-Antelinks, Heusden... Maar de lokale afdelingen van Groot-Aalst ontbraken evenmin. Uit gevoerde gesprekken met de diverse gasten kwam vrij snel en duidelijk tot uiting dat er met meer dan gewone belangstelling wordt uitgekeken naar de

initiatieven van de Groot-Aalsterse Volksunie en het arrondissementeel bestuur.

EEN STAP IN DE JUISTE RICHTING

Met de opening van het VU-secretariaat werd een voorname doelstelling van het jonge VU-bestuur gerealiseerd. Vooreerst was geijverd om een driemaandelijks partijorgaan van de Aalsterse afdeling in het leven te roepen. Dit Rechterdoor-initiatief is ondertussen aan de derde jaargang toe. De volgende stap zou het opstarten zijn van een secretariaat in het centrum van de Ajuinenstad. Een lokaal van waaruit in de toekomst de werking van de partij zal geleid worden. Deze nieuwe thuisbasis wordt in de toekomst de locatie voor vergaderingen en bijeenkomsten van het arrondissementeel bestuur, afdeling Groot-Aalst, de fractievergaderingen, het politiek college en dito raad, de VUJO, e.d.m...

Vanaf september 1997 (onmiddellijk na de vakantie) zullen de VU-mandatarissen Daniël Denayer, Antoine Van der Heyden, Emi Fusels (OCMW-raadslid) en de lokale bestuursverantwoordelijken er hun wettelijke „zaterdagbabbel” organiseren. Belangstellenden zijn alvast nu reeds welkom.

VU-Limburg: Koppeling stemrecht aan naturalisatie

„Stemrecht voor niet-EU-onderdanen moet gekoppeld blijven aan het verwerven van de Belgische nationaliteit.” Dat standpunt heeft de Provinciale Raad van VU-Limburg eenparig ingenomen. Zonder te voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarde kan dus geen sprake zijn van stemrecht voor niet-Europese migranten.

VU-Limburg meent dat stemrecht voor migranten van buiten de Europese Unie het best gewaarborgd wordt door de naturalisatie van de betrokkenen. Via deze weg hebben ze niet alleen het recht om zich uit te spreken over de samenstelling van de gemeenteraad, maar ook over de samenstelling van het Vlaams, het federaal en het Europees parlement. Tot slot dient vermeld dat niet-Europese migranten reeds geruime tijd gebruik kunnen maken van een versoepelde naturalisatieprocedure om de Belgische nationaliteit te verkrijgen.

Muziekdag Bokrijk

Op zondag 8 juni zal in Bokrijk een 'nieuwe' molen officieel in gebruik gesteld worden. Het betreft een achtkantmolen uit Schulen die (nog steeds) in staat is om graan te malen. Dezelfde dag zal het openluchtmuseum ook in een muzikaal kleedje gestoken worden. Doorheen het domein zullen diverse (volks)muziekgroepen hun kunnen tonen aan een groot publiek. Voorts zorgen een aantal unieke draaiorgels, waaronder de in Nederland wereldberoemde 'Arabier', voor een prettig sfeertje. De muziekdag vangt aan om 10u. en heeft zijn slotakkoord om 18u.

Zoekertje

Te huur: Nieuw appartement in Oostduinkerke: 2 slk., alle comfort, garage. 300 m van zee. Tel. 015/55.00.22 of 015/52.98.40.

Gepensioneerde binnenhuisschilder uit het Gentse neemt nog werk aan. 350 fr./u. plus BTW. Enkel aandienen indien ernstig. Zich wenden tot de redactie van WIJ.

Onder ruime belangstelling werd het arr. VU-secretariaat te Aalst geopend.

Wenst U meer informatie over de
advertentiemogelijkheden in WIJ?

Bel dan vandaag nog naar

Els Decoster

op het nummer 02/481.78.59

baron ruzettelaan 78
8310 brugge 4
baan brugge-oostkamp
050 35 74 04

TAVERNE-RESTAURANT NV JAN BREYDEL

Brugsesteenweg 108 - 8460 OUDENBURG
Telefoon 059/26.82.97
Telefax 059/26.89.35 dinsdag gesloten

Het enige restaurant uit de streek dat durft zijn verse vis te tonen (zie toonbank ingang)

Specialiteiten: Visfondue 10 soorten
Visassortiment 7 soorten
Senegalees Stoofpotje
Hoevekip Valentine Thonart + kreeft.

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT
VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Kostuums naar maat

Tel.: 03/231.35.83

U bent van harte welkom bij

Karel Van Den Berghe

B.V.B.A.

VLOER en MUURTEGELS

- Steeds ruime kortingen
- Kwaliteitsprodukten
- Uitstekende service
- Keuze uit meer dan 600 soorten

GENTSESTEENWEG 377
9300 AALST
(200 m voor de Vijfhuizen)
Tel. 053/70.06.64

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde
Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december De familiezaak met traditie

Misschien het mooiste Hotel in Vlaanderen

3 overnachtingen, half pension 4 gangenmenu,... enz.

Luxe kamer met douche 6.500,- Bfr. p.p.
Luxe kamer met dubbele whirlpool 9.800,- Bfr. p.p.

Tel. 059/26.82.97 10 Km van Brugge
Fax 059/26.89.35 & Oostende

Hotel De Stokerij Oudenburg

1 fles champagne met deze bon!!!!

Email Hotel De Stokerij @flanderscoast.be.

Sluit een handicap uit?

WORDEN personen met een handicap uitgesloten? Hoe dan ook, de integratie van personen met een handicap heeft veel facetten. Daarom onderzocht Standpunten hoe men een geïntegreerd beleid kan voeren in verband met thuisbegeleiding, ondersteunend onderwijs, aangepast wonen, toegankelijkheid en geschikt werken. Verder wordt aandacht besteed aan de erkenning van gebarentaal.

UKAN een jaarabonnement nemen op het kwartaaltijdschrift Standpunten door 300 frank te storten op rekeningnummer 435-0259801-18 van het Vlaams Nationaal Studiecentrum vzw. Voor een los nummer betaalt u 100 frank. Meer informatie: VNS vzw, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel. Tel.: 02/219.49.30 of fax: 02/217.35.10.

DDND

NATIONALE CONVENTIE VOLKSUNIE

ZONDAG 1 JUNI 1997 - BRUSSEL

VLAAMS-NATIONAAL
WEEKBLAD

Alle stortingen van
abonnementen en redactie
op rekeningnummer
435-0272161-59 van
WIJ, Barrikadenplein 12,
1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax. 02/219.97.25
Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.

Verantwoordelijk
uitgever:
Bert Anciaux
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

Een uitgave van het
Vlaams Pers-, Radio- en
TV-instituut v.z.w.

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Castele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

DEZE WEEK IN

Knack

REQUIEM VOOR EEN DICHTER

Op 53-jarige leeftijd overleed
vorige week onverwacht de
dichter Herman De Coninck.
Wat is zijn betekenis voor de
Nederlandse letteren?
Een portret.

ZIEK VAN KOEIEN

De nieuwe variant van de
ziekte van Creutzfeldt-Jakob,
die in verband wordt gebracht
met de dollekoeienziekte, is
opgedoken in Vlaanderen.
Een onthullend verhaal.

OVER KABILA EN MOBUTU

Wat kan Congo verwachten
van Kabila? Waarom raakte
Mobutu Zaïre kwijt en
geraakt hij ook zijn rijkdom
kwijt? Congo na Mobutu,
Mobutu na Zaïre: een analyse.

SNELLE SEKS

Ethicus Koen Raes trekt van
leer tegen de
McDonaldisering van seks.
"Eten is meer dan honger stil-
len. Zoals seksualiteit meer is
dan klaarkomen."

ELKE WEEK MET WEEKEND KNACK, TELE KNACK EN VACATURE

Geluk en verdriet liggen in het voetbal dicht bij elkaar. Vorige zondag scheidden amper vijftien kilometer de gelukkigste van de ongelukkigste club van het land. Lierse en KV Mechelen.

SPORT

Werkelijk iedereen zat er op te wachten. Lierse moest kampioen worden. Om veel redenen. De club van het Lisp wordt geleid door bestuurders met visie, door mensen met principes. Lierse werd getraind door de beste oefenmeester van het land. Door Eric Gerets die ook met Club Brugge nog triomfen zal vieren. Lierse speelde aantrekkelijk en offensief voetbal. Het behaalde uit en thuis spetterende overwinningen. Anderlecht werd in Lier belachelijk gemaakt. De uitzichtloze bestuurspolitiek van de rijkste club van het land werd er aan de schandpaal gebonden. 5-1 werd het die zondagavond... Lierse wordt gedragen door een hartelijkheid uitstralend supporterslegioen dat zichzelf volledig terugvindt in de beleidsvisie van de club. Lierse voetbalt met flink wat knapen van eigen streek. De basis van het succes is een doordacht en volgehouden jeugdbeleid. In Lierse leven visies met en naast elkaar. Er wordt gediscussieerd. Er is wederzijdse bevruchting van ideeën. De voorzitter is een man dit zichzelf niet laat bewieroken door vetbetaalde lakeien. Kortom Lierse is een club om van te houden. De triomf van het Lisp redde het magerste voetbaljaar sinds decennia. Het schonk de populaire sport een stuk geloofwaardigheid terug en dat was nodig. Het geknoei van de bondsbestuurders en veel clubleiders getuigde van een zeldzame volharding die beter voor andere doeleinden zou worden aangewend.

ROOFOVERVAL

Het succes van Lierse werd in de pers naast de eerdere triomfen van RWDM (1975), Beveren (1979 en 1984) en KV Mechelen (1989) gezet. Die vergelijking ging slechts ten dele op. RWDM en KV Mechelen verwierven hun titel met geld, met zware en naar achteraf bleek riskante investeringen die geen van beide clubs op termijn baat bijbrachten. Jean Baptiste L'Ecluse, de man achter de toenmalige successen van Molenbeek, ging eraan ten gronde. Zijn bouwbedrijf ging failliet. Cordier liet het zover niet komen. Hij „liquideerde” Malinwa sportief. Vandaag wordt daarvoor de rente betaald: de gradatie naar tweede en het is zeer de vraag hoe en wanneer er achter de kazerne nog eerste klasse voetbal zal worden gespeeld. Neen, de vergelijkingen gaan niet op. Wel met SK Beveren. Dat was een ander verhaal. De voetbal trots van het Waasland werd toen ook geleid door mensen met visie, met lef en met realiteitszin. De successen waren onderbouwd. Beveren werd na die triomfantelijke jaren voor een stuk leeggekocht. De kapitaalcrachtige clubs kwamen hun voorraad op doen. Lierse werd in deze turbulente over-

gangstijd reeds gedurende het seizoen leeggeroofd. Het wordt vechten om de helft van de spelerskern op het Lisp te houden. Huysmans, Snoeckx, Kliouev, Zefilho, Peeters en Menzo stappen op. Zonder schaamte en zonder spijt. Snoeckx gelooft dat hij in Lokeren eindelijk een topclub heeft gevonden en Peeters gaat er vanuit dat Roda de Europacup I zal winnen. Over de schaamteloze transferpraktijken van Standard willen we het nog niet hebben. Het is een vreemde wereld waarin Lierse overeind moet proberen blijven. Al zijn de bestuursmensen nuchter genoeg om hun

ambities in een juist kader te plaatsen. Het zou ons verwonderen indien de druk op Jos Daerden, die Gerets opvolgt, onhoudbaar moest worden.

BESCHAAMD

Het land gunde Lierse zijn triomf. Zoveel was duidelijk. De rechtgeaarde sportliefhebber verheugde er zich over dat de hegemonie van de groten, die puur en alleen op hun financiële overmacht berust, eindelijk nog eens werd doorbroken. De kans dat zich dit in de toekomst nog eens gauw zal herhalen is nagenoeg onbestaande. De nieuwe transferreglementering (voor zover men dit nog reglementering kan noemen) maakt de rijken rijker en de armen armer. De praktijk heeft dit uitgewezen. Al zullen „de groten” in de toekomst voor hun fouten zelf moeten opdraaien. Wie slecht inkoopt is zijn geld kwijt. Misschien is dat het enige rechtvaardige aan de nieuwe situatie. Zoals de zaken er vandaag voorstaan, wordt het volgend seizoen een strijd van één tegen allen. Standard zal als uitgesproken favoriet vertrekken nu de Luikse club Anderlecht simpel omspeelde in het gehakketak rond de aanwerving van de broers Mpenza. Waar Sclessin het geld vandaan haalt, mag voorlopig niemand weten. Het hoeft trouwens niemand te zijn, maar het is wel vreemd dat de club die al jarenlang met financiële problemen worstelt plots koopt wat het wil. Dat daarvoor gentleman agreements met de voeten worden getreden neemt ons voetbal er voor lief bij. Nadat Moeskroen Kortrijk plunderde, wordt Moeskroen op zijn beurt slachtoffer van truukjes en onfrisse praktijken. Dat Anderlecht gedribbeld werd, kwam bijna sympathiek over. Iedereen weet dat de Brusselse club geen aantrekkingskracht meer uitstraalt, dat de geloofwaardigheid van het beleid onbestaande is. Daarvoor begint het As-

tridpark tol te betalen. Ze hebben daar nog niet alles meegemaakt. Al zullen ze zondag weer een hoge borst opzetten wanneer de finale van de Beker van België wordt gewonnen tegen Germinal Ekeren. Maar dat zal nog moeten blijken.

PUIN RUIMEN

De strijd is dus wel degelijk gestreden. Club Brugge, dat kampioen had moeten

worden met tien punten voorsprong, en het in de vernieling gegane Anderlecht hebben alle redenen om beschaamd achterom te kijken. Moeskroen moet dat niet doen natuurlijk, maar er wacht Hugo Broos, wellicht de eerlijkste onder al de trainers, volgend seizoen een bijna onmogelijke opdracht in het stadion *Le Canonmier*. Moeskroen in de Uefacup en het is niet uitgesloten dat ook Lommel mag debuteren in die internationale competitie. Als dat zo is zullen we het allemaal hebben meegemaakt in ons voetbal. Ook Racing Genk en Harelbeke verrasten in aangename zin. Wat niet kon gezegd worden van Sporting Charleroi, AA Gent, Eendracht Aalst en RWDM. Waar het met het financieel aan de grond zittend Molenbeek naar toe moet, weet voorlopig niemand. Men is daar nu al zo'n kleine twintig jaar puin aan het ruimen en het einde is nog niet in zicht. Al hebben we ons laten vertellen dat de helft van de eerste klasse clubs met faillissement worden bedreigd. Eendracht Aalst redde zich op de valreep, maar we wachten nog even om ons daarover te verheugen tot het onderzoek naar mogelijke omkooppraktijken is afgerond... AA Gent bakte er niets van. Veel geblaas en weinig wol met de voorzitter op kop. Boskamp kan daar volgend seizoen niet mislukken. Zij zijn er immers niets meer gewoon. Sporting Charleroi met zijn groot natuurlijk potentieel aan middelen, neemt afscheid van Luka Peruzovic die zijn boodschap nooit verkocht kreeg. Hij wordt afgelost door Robert Wasseige die oud en vermoedelijk nog wijzer terugkeert van zijn mislukt Portugees avontuur.

SCHANDALEN

Blijven natuurlijk nog de twee slachtoffers van de voorbije campagne: het ongelukkige Cercle Brugge en het totaal ontspoorde KV Mechelen. Of het met

laatstgenoemde nog ooit goedkomt is een open vraag. Weinigen zullen er hun geld op verwedden. Eigenlijk staat Cercle er beter voor. Die club misrekende zich sportief, schatte de nieuwe situatie verkeerd in.

Cercle bezit evenwel structuren die op korte of halflange termijn herstel mogelijk maken. Precies zoals dat met het vorig seizoen gezakte Beveren het geval is geweest. De Waaslanders keren terug naar de eerste klasse. Dat is de logica zelf. Ze horen daar thuis. Wie mee promoveert blijft nog een open vraag. Waregem was op de goede weg maar ging in Denderleeuw eerder onverwacht in de fout. De voetbaljaargang 1996-1997 is dus verleden tijd. Gelukkig maar. Was er Lierse niet geweest dan zou de middelmatigheid als de grootste triomf zijn beschouwd. Een jaargang van kommer en kwel met hele en halve schandalen en met een voetbalbond die zichzelf in de affaire Leekens een brevet van onbekwaamheid en schaamteloosheid uitreikte. We hadden het nooit eerder meegemaakt: een bond die rechtstreeks ingreep in de titelstrijd door het alles en iedereen verbazende Moeskroen van zijn trainer te beroven. Men moet eraan denken – dat kunnen ze dus toch nog – en vooral men moet het doen. Maar nogmaals: de voorzitter wist van niets. Echt van niets.

OVER DE GRENS

Ook in het buitenland zijn de meeste teerlingen geworpen. In Nederland werd PSV, na jarenlang overwicht van Ajax, voor de veertiende keer kampioen. Met Luc Nilis voorop. De Limburger die voor Anderlecht niet meer bruikbaar was. U kent dat wel. Met Degryse ook, die zich weer niet kon doorzetten en met Gilles De Bilde die door Anderlecht zo zo graag werd verkocht nu hij nog wat geld zou opleveren... De Bilde heeft zijn entree op de Nederlandse velden overigens niet gemist. Het zal ons niet verwonderen indien hij in Eindhoven volledig tot ontplooiing komt. Dit laatste deed Wilmots bij Schalke 04. De machtige vereniging uit Gelsenkirchen kan terugvallen op het grootste supporterslegioen van Duitsland. Die mensen dragen Wilmots op handen. „Der Marc”. Het is begrijpelijk dat Wilmots' overgave en toewijding in Duitsland naar waarde worden geschat. De ex-Standard speler werd voor de Bundesliga geschapen.

Gym Pie

Lierse werd getraind door de beste oefenmeester van het land en voorgezeten door een man die zich niet laat bewieroken door vet betaalde lakelen.

M. Herremans

FANTASTISCH

Meulenhof is een van de weinige uitgeverijen die een omvangrijk, kwaliteitsvol en Nederlandstalig 'Fantasy'-aanbod van de persen laat rollen. Gemakshalve omschrijven we het geheel als 'Fantasy' want de variaties op dit thema zijn schier eindeloos. De kenners, niet zelden ook fervente aanhangers, van het genre verslinden de talloze boeken die ervan verschijnen. 'Fantasy'-lectuur is een klasse apart: het boeit je mateloos of het laat je koud. Een van de meest bekende voorbeelden is de trilogie 'In de ban van de ring' van Tolkien, met daaraan voorafgaand 'De hobbit'. 'Fantasy'-auteurs scheppen veelal geheel eigen werelden – gedeeltelijk te vergelijken met de meer bekende 'Science Fiction'-verhalen – waarin het goede

tegenover het kwade komt te staan. Magiërs, heksen, koene ridders, mythische figuren, dwergen, ... allen spelen ze een rol in verhalen die zich afspelen in de schemerzone tussen droom en (historische) werkelijkheid.

Een kleine selectie uit het, zoals gezegd rijkelijke, aanbod. In 'De onsterfelijke tovenaars' (Bridget Wood) moet Vodun, de tiran van Asgard, verslagen worden. In 'De meesters van Harvell' (J.V. Jones), het eerste deel in de trilogie 'Het boek der woorden' moeten Meliandra en Jack de zwarte magiër Barialis zien te verschalken. 'De winterkoning' (Bernard Cornwell), het eerste deel van 'De

kronieken van de krijgsheren', vangt aan in het Engeland van de vijfde eeuw en laat Derfel Cadarn, een door Merlijn opgevoede wees, het verhaal doen van de eigenzinnige Arthur-legenden. 'De Wereldbedenker' (Jack Vance) tot slot, bevat vier oudere verhalen van de meester van de 'Fantasy'.

- ⇒ De onsterfelijke tovenaars. Bridget Wood. Uitg. Meulenhoff – Amsterdam, 1996, 998 fr.
- ⇒ De meesters van Harvell. J.V. Jones. Uitg. Meulenhoff – Amsterdam, 1997, 998 fr.
- ⇒ De winterkoning. Bernard Cornwell. Uitg. Meulenhoff – Amsterdam, 1997, 798 fr.
- ⇒ De Wereldbedenker. Jack Vance. Uitg. Meulenhoff – Amsterdam, 1997, 295 fr.

CULTUUR

Dora (Leonie) van der Groen en Lieven Debrauwer.

Het filmfestival van Cannes is gedurende 50 jaar dé verzamelpaats van het internationaal filmgebeuren. Met de gekende glitter en glamour zien we jaarlijks de uitreiking van de felbegeerde prijzen.

Haar erelijsten bevatten zowat alle grote namen uit de filmwereld. Tijdens de televisieuitzending van Cannes '97 zag Vlaanderen de camera inzoomen op een langharige jongeman die ietwat

Leonie in Cannes

onwennig de Prijs van de Jury voor de beste kortfilm in ontvangst mocht nemen. Het ging daarbij om Lieven Debrauwer die met zijn Nederlandstalige kortfilm *Leonie* internationale faam verwierf. Met deze kortfilm won hij eerder het 23ste Internationaal filmgebeuren van Vlaanderen. Vandaag komt daar nu de prestigieuze erkenning uit Cannes bij. Een knappe prestatie van Lieven en zijn ploeg.

Leonie is een verhaal uit het leven van een bejaard echtpaar. De film begint met de dood van Cyriel (Frans Buckinx). Leonie (Dora van der Groen) en enkele familieleden staan in de ziekenhuiskamer rond het bed waarop zijn lichaam ligt. Wat volgt zijn fragmenten uit hun leven, hoe ze discussieerden over de koekjes waarvan Cyriel er al te veel at en hoe Leonie de dingen vergat.

Uiteindelijk blijkt dat in deze periode veel gebeurd is tussen hen. Bij de dood van Cyriel zijn er geen tranen voor Leonie, maar één simpele heuglijke herinnering, die van Cyriels onuitgesproken liefde

voor haar.

Lieven Debrauwer groeide op in Roeselare als zoon van Frans Debrauwer en Rosika Lamsens. De volledige familie werd betrokken bij het draaien van de kortfilm. Vader en moeder Debrauwer spelen mee en oom Erik Lamsens (VU-schepen in Roeselare) leende zelfs zijn zangtalent aan de film.

Lieven Debrauwer studeerde fotografie aan het Higo te Mariakerke waar hij in 1988 de prijs "beste student praktijk en technologie fotografie" behaalde. Drie jaar later studeerde hij af aan het Naraft te Vorst met de film *Het bankje*. Sindsdien werkt Lieven Debrauwer free-lance. Hij staat bekend als een promotor van de kortfilm, een vaak onderschatte filmsoort.

Dankzij „Cannes” krijgt Lieven beslist een ruimer werkaanbod. Gelukkig maar, filmmakers hebben het in Vlaanderen nog steeds niet gemakkelijk.

De redactie wenst Lieven Debrauwer én medewerkers alle succes toe met hun toekomstige projecten.

12

Meester Sawallisch

Wolfgang Sawallisch is geen dirigent als een ander. Hij is niet buitenissig, dringt zichzelf niet op de voorgrond, tekent de geest van het werk uit en volgt een welomschreven muzikale lijn. Geen gewoon gegeven in een wereld die mensen met traditie als oubollig en achterhaald verslijten. De muziek is Sawallisch zo vertrouwd dat hij uit het hoofd dirigeert en zijn programma is voor onze pretentie te traditioneel. En toch falen we. Want de muziek van Brahms, Schumann en Dvorak komt bedachtzaam en toch sprankelend over. Wolfgang Sawallisch is zoals vele mensen van zijn generatie afgeremd door het fenomeen van Karajan die overal waar talent opdook de slagbomen neerhaalde. Hoogtepunten in zijn samenwerking met het Amerikaanse Philadelphia Orchestra zijn Britten's aangrijpend *War Requiem*, talrijke opera's van Richard Strauss en Wagner, en symfonisch werk uit de romantiek. En vergeten we niet dat Sawallisch bekend staat als een uitstekend kamermusicus en begeleider van beroemdheden als Elisabeth Schwarzkopf en Dietrich Fischer-Dieskau.

Sawallisch: Hier wordt het oor gestreeld

manns vrouw, is als muze duidelijk aanwezig en de stemmingswisselingen zijn niets anders dan persoonlijke belijdenissen. Terwijl Brahms beheerst blijft is Schumann fel en dramatisch. Sawallisch eindigt met de zevende van Dvorak, even meeslepend als zijn celloconcert, minder volks en toch weer herkenbaar-Slavisch net zoals Delius Engels klinkt en Benoit Vlaams. Alleen ken ik het geheim niet. Maar wellicht zit het mysterie in de pen van Dvorak en de begeesterende, kleurrijke uitvoering uit de hand van Sawallisch die voor het guile applaus dankt met een briljante Slavische dans. Tot dan was er emotie. Hier wordt het oor gestreeld.

(wdb)

STRELING

In het kader van de Europese galaconcerten in het Paleis voor Schone Kunsten brengt de meester eerst Brahms' *Variaties op een thema van Haydn*, een koraal of een pelgrimslied, waar Brahms acht variaties schreef, een zoektocht naar kleur en stemming, nooit uitbundig klinkend maar gedempt en met veel aandacht voor de houtblazers die hier bijzonder sonoor klinken.

Dan volgt Schumanns vierde symfonie, al duizend keer gehoord en toch weer anders. De vier delen gaan naadloos in mekaar over. Clara Wieck, Schu-

Denderleeuw te boek

De naam De Metsenaere is in Denderleeuw verbonden met Daensisme en Vlaams-nationalisme. De VU in Denderleeuw zou zonder Wilfried De Metsenaere haast ondenkbaar zijn, Wilfried was niet alleen van in den beginne militant maar ook vele jaren gemeenteraadslid en schepen. Het hele maatschappelijke reilen en zeilen van deze gemeente heeft Wilfried steeds geboeid, hij beschikt over een uitgebreide verzameling oude postkaarten en foto's van Denderleeuw. In 1994 verscheen zijn boek over de moedige dokter Arthur Cochez, een oudstrijder van '14-'18 die zich in de tweede wereldoorlog had opgeofferd om met tyfus besmette Russische krijgvangenen, die zich in een trein in het station van Denderleeuw bevonden, te gaan verzorgen. De dokter overleed na zijn heldendaad.

Drie jaar later komt De Metsenaere weer op de proppen met een boek, met name *Denderleeuw tijdens de XXe eeuw*. Het boek bevat een overzicht van wat er zich op vele gebieden tijdens de voorbije eeuw heeft afgespeeld in deze Dendergemeente.

Het boek bestaat uit vijf delen. In het eerste deel laat de auteur de lezer kennis maken met gemeente en bewoners. In het tweede deel worden inwoners die met een

straat of monument werden bedacht voorgesteld. Dan worden mensen die zich op cultureel of wetenschappelijk gebied verdienstelijk hebben gemaakt belicht. In hoofdstuk 4 worden alle gemeenteraadsverkiezingen met kandidaten en hun voorkeurstemmen van Denderleeuw en zijn deelgemeenten (Welle en Iddergem) tussen 1900 en 2000 op een rijtje gezet. Van Weldadigheidsbureau tot OCMW besluit het boek dat niet minder dan 200 foto's zal bevatten.

De opbrengst van *Denderleeuw tijdens de XXe eeuw* gaat integraal naar de Commissie Patrimonium, een werkgroep die instaat voor het onderhoud van het cultureel erfgoed van de gemeente Denderleeuw.

Voorintekensprijs: 800fr. tot 15 juni a.s. De namen worden in het boek vermeld. Later 950fr.

Storten op rek. 293-0450035-10 van Culturele Adviesraad, Denderleeuw.

(mvl)

⇒ *Denderleeuw tijdens de XXe eeuw. Wilfried De Metsenaere. Uitg. Cultuurdienst p.a. gemeentehuis, Alfons De Cockstraat 1 te 9470 Denderleeuw. 800 fr. 160 blz.*

SATERDAG

AHASVERUS

„Brugge geen kampioen”,
las Ahasverus

Voor wie de Klokke luidt

Lierse wil nog hogerop
Zimmer vooruit!

Blair ontmoet Thatcher
Het ijzer smeden
terwijl het heet is

Neologisme:
Zachtboekje

Sabine Appelmans verliest
Kies onderwerp!

Elke dag 1 skeeler
in ziekenhuis.
Zaken lopen op wieltes

Op een ronde meer of minder
wordt in Frankrijk niet gekeken

VLAAMS PLAKBOEK

In het debat over de verfransing van Brussel duiken steeds de begrippen *Beulemans* en *verbeulemansing* op, de woorden zijn zo sterk ingeburgerd dat ze in het woordenboek staan opgenomen.

KAEKEBROECK

Verbeulemansen werd ontleend aan het gekende blijspel *Le Mariage de Made-moiselle Beulemans* (Het huwelijk van Fientje Beulemans) dat voor het eerst werd opgevoerd op 10 maart 1910 in de Brusselse *Théâtre des Galeries*. Het stuk werd geschreven door Frantz Fonson en Fernand Wicheler. Eigenlijk was het succes een volslagen verrassing want toen het werk voor het eerst opgevoerd werd, op het einde van het toneelseizoen, gebeurde dat om Sacha Guitry te vervangen die zijn optredens voortijdig had onderbroken. Beulemans was echter niet het eerste stuk waarin het verbasterde taaltje van de zgn. Brusselse bourgeoisie op een satirische manier aangepakt werd. Reeds in 1902 was een boek van Leopold Courouble verschenen onder de titel *La famille Kaekebroeck à Paris*. Daarin hing de auteur het beeld op van de Brusselse burgerij op het einde van de vorige eeuw, het taaltje dat deze familie sprak werd het *Kaekebroeks* geheten, een mengeling van gebrekkig Frans en slecht Nederlands.

In 1923 schreef journalist Cypriaan Verhavert in *Brusselsche Typen* hoe het Beulemans tot stand kwam, een stukje waarin hij ook het verschil tussen het Marollians, de taal van het Marollenkwartier, en het Beulemans probeerde uit te leggen. Verhavert was een liefhebber van de Brusselse volksziel en had geen hoge pet op van de nieuwrijken die hun taal en afkomst hadden verloochend.

C. Verhavert: „De ‚bourgeoisie‘ bestaat voor 99 per honderd, uit ingewekenen, of kinderen van ingewekenen, Walen en Vlamingen; het volk, de eigenlijke werkers-klasse, huist en kluist, loetert en ploetert in de wijken, straatjes, steegjes, is er gewonnen en geboren, draagt den stempel van het midden, is onwillems en onwetens ‚getypeerd‘ en ‚gestyleerd‘ Brusselsch. De ‚bourgeoisie‘ spreekt een kunstmatige taal, Beulemansch, Kaekebroecksch als men wil; het ‚volk‘ spreekt ‚Marolliansch‘, ’t Is te zeggen ‚Brusselsch‘!”

Het eerste, aldus Verhavert, is een uitvloeisel van de verfransing vanaf 1830, versterkt door de inwijking van een overwegend, betrekkelijk ontwikkeld Waals element; het Brussels haalt „zijn oorsprong in de geschiedenis”.

PARISIANISER

Omdat de Familie Beulemans zo angstvallig juist de drukdoenerij en overdreven zucht naar *parisianiser* (doen zoals in Parijs) aantoonde werd het stuk een over-

De verbastering heeft een naam

La Famille Beulemans

donderend succes en verdrong het het Kaekebroeks. Beulemans kreeg vertalingen in het Nederlands, Duits, Spaans en Portugees; eerder dit jaar stond het in Brussel nog maar eens op de affiche! Over de herkomst van het Marollians vertelt Verhavert dat deze taal haar oorsprong in de 14de eeuw vond toen vele Waalse werklieden zich in de wijk gingen vestigen, een plein zou daarom *Walse Plaetse* (1321-1338) geheten zijn. Deze Walen hebben het oorspronkelijke Brus-

sels, een Brabants dialect, met Waalse en Franse woorden beïnvloed. Daaruit is dan Marols of Marollians ontstaan met twee varianten: een Vlaams-Brusselse en een Frans-Waalse. Van dat laatste geven we een voorbeeld. „*Poiète, ça c'est un état comme un aute. Si bien qu'i n'a des cadeies qu'on es fabriquant de carabitjes, of ramasseur de scaramouilles of qu'il faie dans les draps, moi je suis 't un qu'il faie dans les versses et on faut pas me méprissée pour ça...*”

HABLADOR

Later, toen ook Spanjaarden in Brussel verbleven kwam er nog een Spaanse invloed bovenop. Een mooi voorbeeld daarvan is het woord *hablador*, van het werkwoord *hablar*: spreken. In het Marols betekende een *hablador* iemand die over alles meesprekt zonder kennis van zaken, een tateraar. Andere woorden uit het Spaans zijn *faro* (een bier) en *estaminet* (café), er zijn nog andere.

Maar ondanks al deze invloeden is, om het met de woorden van Cypriaan Verhavert te zeggen, het Brussels dialect oorspronkelijk Vlaams. „*Om het te kunnen schrijven, om het naar behooren te kunnen bestuderen is vereischt grondig de Vlaamsche taal machtig te zijn. De studie ervan loont anders wel de moeite voor diegenen die er zich weten van te bedienen. Eerst dan doet men innerlijk de overtuiging op dat het ‚artificieele gepraat‘, het zoogezegde Beulemansch, niet de ziel weerkaatst van het volk. Zij zit dieper, moeilijker genaakbaar maar juist daarom is ze des te schooner.*”

Beulemans is: kunstmatig gebabbeld, volgens Verhavert. Volgens Van Dale: slecht Brussels Frans; Verbeulemansen is: 1. Taalkundig verbasteren, 2. Verfransen.

(mvl)

H E R S E N B R E K E R

OPGAVE 89

HORIZONTAAL

- De schrik die je op 't lijf valt (5)
- Onontbeerlijk voor de wijnproductie (11)
- Vermorste tijdsbesteding (9)
- Dit beest kan zich om je hals vijlen (3)
- Met zo'n papier wordt dubbel pressie uitgeoefend (10)
- Die sleurt zijn loonzakje achter zich aan (15)
- (Ver-)toonzaal (6)
- Het laatste stuk van ons land zou kunnen lijken niet van ons te zijn, maar van... (7)
- Hij schenkt de pijp aan Maarten (7)

VERTICAAL

- Zat (7)
- Aanwinst (9)
- Op die bloem mag je schietten (4)
- Pannen bijvoorbeeld (12)
- Dolend stuk keukengerei (3)

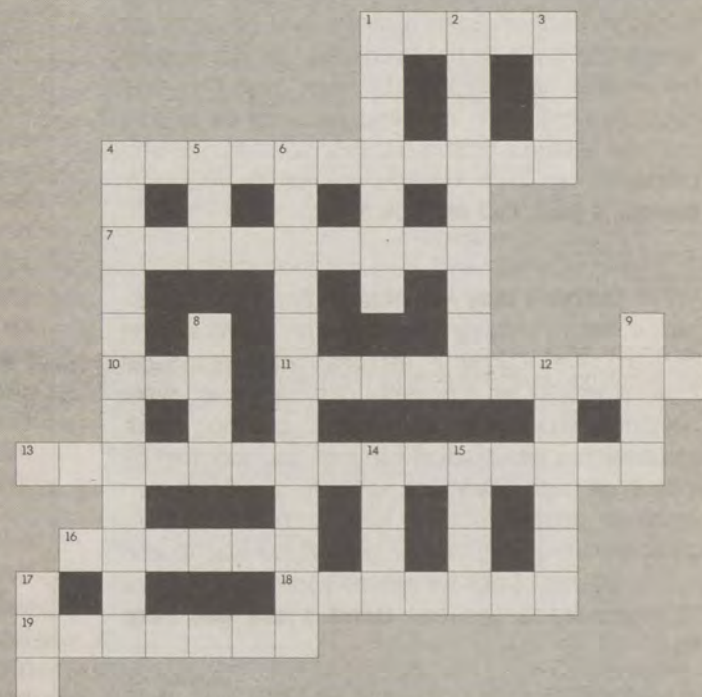
- Twee gezworen kamera-den (12)
- Onmisbaar voor wie in leven wenst te blijven! (4)
- Aangenaam luchtje (4)
- Alleman (6)
- Schrede (4)
- Cast aan tafel (4)
- Kledingstuk zowel voor mannen als voor vrouwen (3)

OPLOSSING OPGAVE 88

Horizontaal: 1. geenszins; 6. te paard; 7. vlammenwerper; 10. roerig; 13. tweede; 15. node; 17. goedaardigheid; 1. lijder; 20. landing.

Verticaal: 1. getalenteerd; 2. esp; 3. staker; 4. in de war; 5. sllerten; 8. mijmeraar; 9. regendag; 11. roze; 12. i d (idee); 14. dor; 16. ogen; 18. dul.

Onze winnares komt deze week uit 1790 Teralfene. Josina Schmits woont er in de Okaalstraat 15 en mag binnenkort haar prijs thuis verwachten.

De briefkaart met de oplossingen van opgave 89 verwachten wij ten laatste

op maandag 9 juni a.s. op ons adres: Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel.

GASTON'S WAR

De persvisie van de nieuwe Robbe De Hert-film *Baston's War* ging door in de zaal van het Antwerps filmmuseum, die zopas werd uitgerust met een Dolby stereo-geluidssysteem, geschonken door Metropolis Antwerpen. Hiermee konden we al aanstonds horen dat Robbe erg veel aandacht aan het geluid had besteed, en de muziek van Theo Nijland is optimaal gebruikt. Alles eigenlijk, want ook de fotografie van Michel van Laer is gewoon verbluffend. Je ziet dat wanneer Robbe genoeg geld ter beschikking krijgt, hij ook een „echte” film kan maken. Het scenario van Fernand Auwera, Robbe himself en Luc W.L. Janssen is degelijk, en gemaakt naar Gaston's War van Allan Mayer, dit met de medewerking van

NIEUW IN DE BIOS

Hilde Eynickel, die haar verhaal over Gaston bij het Davidsfonds liet verschijnen.

Het erg ingewikkelde verhaal gaat over Gaston Vandermeerssche, een jonge Vlaming, die in 1942 actief is in het verzet. De oorlog is duidelijk een avontuur voor hem. Hij brengt twee Engelse piloten (Harry en Doug) naar de Spaanse kust, bijgestaan door Véronique. De vluchtroute is uiterst gevaarlijk. Bij deze actie doodt Gaston zijn eerste man. Gaston wil erg graag naar Londen, om er de oorlog „echt” mee te maken, maar moet blijven, omdat de Engelsen hebben besloten om de Duitsers te misleiden, en hen wijs te maken dat er een landing wordt voorbereid in Nederland. Het wordt een

vuil spelletje, en wanneer Gaston langzaam achter de waarheid komt, zal ook hij worden geofferd aan het veelkoppige monster dat oorlog heet. Hij belandt in de gevangenis nadat hij werd verraden.

Sterke acteursprestaties vormen de kroon op het werk, alleen vraag je je af wie deze film zal gaan kijken, de jeugd interesseert zich niet meer voor wat er in de oorlog allemaal gebeurde, en de ouderen komen de deur niet meer uit.

„Jawel jongen”, zegt Robbe, „de ouderen komen éénmaal per jaar naar buiten om dan naar de cinema te gaan, en ik hoop dat het dan naar mijn film is.”

Eerlijk gezegd, wij ook.

Willem Sneer

MEDIALANDSCHAP

Kevin Costner en Walter Matthau in J.F.K. Zat. 31 mei, Kanaal 2 om 20u.45

Out of Africa De vastberaden Deense freule Karen Blixen trekt met haar man naar Kenia, waar ze een koffieplantage wil beheren. Ze begint er een passionele verhouding met de Britse jager Denys Finch Hatton. Prestigieuze, romantische Amerikaanse film van Sidney Pollack uit 1985, naar de boeken van Karen Blixen. **Zon. 1 juni, Kanaal 2 om 20u.45**

De Langste Dag Groot opgezette oorlogsfilm van Ken Annakin, Andrew Marton en Bernard Wicki uit 1961, waarin een redelijk waarheidsgetrouw en historisch overzicht wordt gegeven van de landing van de geallieerde troepen op D-Day in Normandië. Voor het eerst in de geschiedenis van de Hollywoodfilm sprak ieder acteur z'n eigen taal. En dat waren er nogal wat. **Maan. 2 juni, Ned. 2 om 20u.44**

Drugstore Cowboy Koel en vrij afstandelijk relaas van het inhoudsloze leven van enkele junkies, die apotheken overvallen om aan drugs en geld te geraken. Amerikaanse film van Gus Van Sant uit 1989 met Kelly Lynch, Matt Dillon en Rob Lowe. **Dins. 3 juni, VT4 om 22u.25**

Ethan Frome Geslaagd regiedebuut van John Madden uit 1993, met deze bewerking van een kort literair verhaal van Edith Wharton over een boer uit New England die na het overlijden van zijn moeder trouwt met haar verpleegster. Een gave film over puriteins Amerika in de 19de eeuw en de daarbij horende seksuele frustraties, met schitterende vertolkingen van Liam Neeson en Patricia Arquette. **Woens. 4 juni, TV2 om 20u.15**

Cutter's Way Amerikaanse film van Ivan Passer uit 1981 met Jeff Bridges, John Heard en Lisa Eichorn. Alex Cutter is een Vietnamveteraan die zowel geestelijk als lichamelijk door de oorlog werd verminkt. Zijn vriend Bo, een gigolo op retour, wordt ten onrechte beschuldigd van een lustmoord en hij meent de ware dader te kennen: J.J. Cord, een schatrijke petroleumbaron. Voor Cutter wordt Cord de verpersoonlijking van de gevestigde macht, een macht waarop hij zich wil wreken voor al het onrecht dat hem werd aangedaan... **Dond. 5 juni, BBC 1 om 1u.**

The Accused In een café wordt serveerster Sarah verkracht door drie bezoekers. Ofschoon de bewijzen overduidelijk zijn aarzelt de vrouwelijke officier van Justitie met vervolgen. Sarah zou de feiten hebben uitgelokt. Jodie Foster kreeg voor haar schokkende rol in deze op feiten gebaseerde film uit 1988 terecht een Oscar. **Vrij. 6 juni, BBC 1 om 23u.25**

Los weekoverzicht

Radio 1 schijnt de vernieuwing goed verteerd te hebben. Een onderzoek door het station i.s.m. het departement Communicatie van de KULeuven leert dat het merendeel van de luisteraars tevreden is met het grotere informatie-aanbod en de meer informele toon. Het marktaandeel van het informatiestation blijft steken rond de 10%. Het streefdoel is 15%.

Er komt, als het van Vlaams minister van Media Eric Van Rompuy afhangt, geen reclame in en rond kinderprogramma's. VTM had daar nochtans om gevraagd. VT4, dat voorlopig officieel nog een Britse omroep is, zond wel reclame uit rond kinderprogramma's. Van Rompuy wil voorts ook aan lokale radiostations en regionale TV-omroepen de toelating verlenen om nationale reclame uit te zenden. Dat was tot op heden verboden. Tot slot wordt op het kabinet van de minister ook gewerkt aan een regeling om de zgn. 'Teleshopping', waarbij op TV producten aangeboden worden, mogelijk te maken.

Het laat zich veronderstellen dat de wet op de reclame rond kinderprogramma's met de voeten getreden zal worden, zij het niet naar de letter. Gezien vijf mi-

nuten voor en na de kinderprogramma's geen reclame mag uitgezonden worden, is het meer dan waarschijnlijk dat er wel 'volwassenenprogramma's' met een lengte van, jawel, precies vijf minuten, aan de programma's vooraf zullen gaan. Ook de wetgeving rond de reclame op regionale omroepen en lokale radio's werd in dit leuke land trouwens minder nageleefd dan de tien geboden. Het aantal lokale radio's zal overigens met zowat de helft verminderd worden tegen de eeuwwende.

In Nederland heeft een rechter een interessante uitspraak gedaan in het kader van de persvrijheid. Om de varkenspest met wortel en tak uit te roeien heeft de Nederlandse regering beslist om in het getroffen gebied ook alle pasgeboren biggen om te brengen door middel van een dodelijke injectie. Omdat de beelden daarvan 'schokkend' zouden zijn, werd groot protest gevestigd van de diervriendelijke burgers. En dat kan de getroffen sector kan missen als de pest. Daarom werd de pers niet toegelaten bij de opruiming. De journalistenorganisatie NVJ en het Genootschap van Hoofdredeacteurs waren het daar niet mee eens en stapten naar de rechter. In het kort-

Wie 'Koppensnellers' van Frank Dingenen al eens gezien heeft, kan zich voorstellen dat er aan de Reyerslaan niet zonder meer groen licht gegeven wordt voor een tweede reeks. Reactie van de maker in Het Laatste Nieuws: „Als er nu al een beslissing genomen is, wil ik dat wel graag weten, ik zit hier met een abonnement op drie kranten.”

geding dat volgde werd het verbod opgeheven. Waarna beslist werd de boeren die journalisten toelieten geen vergoeding te geven voor hun afgemaakte biggen...

Ook het zondagse informatie-magazine 'De Zevende Dag' ontsnapt er niet aan: het programma moet 'losser en minder stroef' worden, krijgt een meer publieksvriendelijke aanpak, wenst een decor om meer in contact te komen met het publiek. Het worden dure tijden voor mensen die gewoon geïnformeerd willen worden en niet zo noodzakelijk geamuseerd.

Dat *Luc Appermont* al die Gouden Ogen gewonnen heeft, zal wel niet helemaal toeval zijn. Het is immers een zeer professioneel presentator. Appermonts werk is af, voor een programma betekent zijn aanwezigheid zo iets als een kwaliteitslabel. Daarmee wil niet gezegd zijn dat de begeestering van het scherm druipend of dat de programma's op zich goede televisie zijn. Dat laatste geldt zeker ook niet voor 'De vraag van 1.000.000'.

Jawel, er is een kwisje en een, zoals gezegd professionele, presentatie, maar er ontbreekt iets. Spanning met name. Wanneer iemand op het punt staat 1.000.000 fr. te winnen – een bedrag dat niet iedere gemiddelde Vlaming jaarlijks verdient – dan willen wij dat daar toch minstens enige vorm van marteling aan vooraf gaat. En al is fysieke marteling niet meer toegestaan, minstens geestelijk zouden die mensen gedurende het kwartier waarin ze miljonair kunnen worden aan de rand van de afgrond mogen staan.

Maar dat is dus iets te weinig het geval. Zo weinig dat het ons zelfs niet kon schelen dat een 16-jarige een miljoen door z'n neus geboord zag omdat hij toch niet alles van

het vorstenhuis scheen te weten. Dat was dan zijn beloning omdat hij gedurende enkele weken de kijkcijfers van de kwis staande had gehouden. Propere 16-jarigen die een miljoen dreigen te winnen met een fijn Belgisch onderwerp als de koningen: in TV-kringen weet men dat zo iets de kijkcijferkassa doet rinkelen.

Wat trouwens ook het volgende bezwaar is tegen 'De vraag van 1.000.000'. De eigenheid van het

goede wil – leek op *Koen Wauters* en daar blijkt zo fier op was dat hij ook zijn kleding had uitgekozen naar de populaire *Clouseau*-zanger. Of had laten uitkiezen 'omdat de kijkers dat prettig vinden'. Miljoenen konden er gewonnen worden met vragen over *Michael Jackson*, *Kuifje*, het vorstenhuis en F1. Het zal wel toeval zijn dat met deze onderwerpen zowat de hele familie aan zijn trekken kan komen. Het is ook nuttig te vermelden dat

Kijkers verkopen

De vraag van 1.000.000, donderdag 22 mei 1997, VTM

commerciële TV-gegevens is precies dat er kijkers verkocht dienen te worden aan adverteerders. Geen kijkers, geen inkomsten. En aangezien kijkers van dit soort programma's vooral geamuseerd willen worden, moet er voor dat amusement gezorgd worden. En dat kan door de onderwerpen van de vragen 'toegankelijk' en 'losjes' te maken. En door ervoor te zorgen dat men 'vlotte' kandidaten heeft. In deze aflevering was dat een o.a. een jongeman die – met wat

de subsidie voor pakweg een doctoraat – zoals u weet is dat een zinvolle bijdrage aan de wetenschap – in geen tijden een miljoen bedraagt. Het is dan ook enkel omdat deze zorgvuldig geselecteerde kandidaten, van wie het ons niet zou verwonderen dat ze een onderwerp 'voorgesteld' kregen, kijkers trekken, en dus inkomsten, dat ze hun graantje mogen meepikken. Fijne mensen, die van de commerciële televisie!

Krik

Gebeurtenis

In WIJ (17 april jl.) verscheen een foto met als titel „Verfransing Roeselare?”. Op de foto staat de Roeselaarse VU-ondervoorzitter die naar een Franstalige reclame wijst en, er staat ook bij dat de bewuste affiche vlug verdween dankzij de VU-schepen.

Ongetwijfeld loopt men met grote oogkleppen aan wanneer het Engelstalige reclameborden betreft die men in ie-

dere Vlaamse stad aantreft. De schepen van Roeselare heeft waarschijnlijk nog nooit een Engels reclamebord in Vlaanderen gezien? Franstalige affiches zijn reeds meer dan 20-25 jaar uit het Vlaamse straatbeeld verdwenen en, nu men er bij toeval een ziet blijkt dat een hele gebeurtenis.

In Vlaanderen zelf is de rol van het Frans uitgespeeld maar in Brussel en in Voeren nog niet. Het Engels taalimperialisme heeft nu de plaats ingenomen van het

Frans maar spijtig genoeg doet men tegen het Engelse taalimperialisme niets.

Ik hoop dat u van nu af iedere week een foto zal publiceren waarop een voorzitter, ondervoorzitter of schepen naar een Engels reclamebord wijst dat dank zij hem/haar verdwenen is, want naar een Engels reclamebord hoeft men geen 20 jaar te zoeken.

Robert Delbol,
Oostende

Red. De briefschrijver heeft gelijk: Franstalige reclameborden zijn in Vlaanderen zo schaars geworden dat ze onmiddellijk in het oog springen. Engelstalige dan weer zo veelvuldig dat ze niet eens meer opvallen, wat niet wil zeggen dat ze niet hoeven te worden aangeklaagd en verwijderd!

◆ WEDERWOORD ◆

Olifant en muis

Sinds kort hangen affiches uit om zware vrachtwagens in het verkeer niet te hinderen. Een van slogans luidt: „Snij een truck de pas niet af.” Daarbij worden een olifant en een muis opgevoerd om de verhouding tussen de twee kampen te illustreren. Ik ben geen tegenstander van hoffelijkheid in het verkeer, maar als dagelijkse weggebruiker heb ik niet de indruk dat vrachtwagens en andere rijdende olifanten gediscrimineerd worden. Ik zie eerder het tegenovergestelde! Hoe vaak moeten wij het met onze blinkdoos niet afleggen tegen de macht van de tientonniers voor wie eventjes wachten, een paar meter uitwijken, een beetje vertragen dikwijls te veel gevraagd is. Vanuit een hoge cabine is het letterlijk en figuurlijk neerkijken op de kleine muis op de weg...

E. Buyst,
Leuven

Sekten

In het rapport van de parlementaire onderzoekscommissie naar de sekten wordt o.a. voorgesteld aan het strafwetboek een bepaling toe te voegen tot *bestrafing van de schendingen van de fundamentele rechten van het individu door handelingen van psychische dwang* (!?). „Mentale destabilisatie” strafbaar stellen, zo oren de commissieleden. Dit is schokkend. Dergelijke Grote-Broerachtige en totalitaire wetsbepalingen hadden in de jaren dertig een naam: fascisme. De kampioenen van het correcte politieke denken noemen dit nu *bescherming van de grondwettelijke basisrechten* (!?). De achterbankzitters van de politiek vervelen zich mateloos en vermeien zich in

Kafkaïaanse onderzoekscommissies. Men moet zich afvragen of „mentale destabilisatie” niet datgene is wat toegeslagen heeft in hun eigen schizofrene denkwereld.

Walter Maes,
Zwevegem

Hertaling?

Wanneer men de bijdragen van Eric Vandecasteele over het conflict tussen het Forum en het IJzerbedevaartcomité leest, krijgt men stilaan de indruk dat zelfs een regeringsvorming in België gemakkelijker moet zijn! Toch een bedenking: in zijn jongste bijdrage (8 mei jl.) heeft uw redacteur het over een „verruimings- en moderniseringsoperatie” die het comité binnen zijn rangen wilde doorvoeren. Ook de hertaling van het Fronterstestament paste blijkbaar die strategie. Anno 1997 voerde TAK op 6 april jl. actie in de IJzertoren tegen een volledig tweetalige Unicef-tentoonstelling. Past dit ook binnen die moderniseringsbeweging? De Fronters moeten zich wel in hun graf omdraaien!

Bart Crols,
Turnhout

Anders gezegd

Mag ik even reageren op het artikel betreffende de Nationale VU-Conventie (WIJ, 15 mei jl.). Hierbij is het zeker niet mijn bedoeling om elke taalfout te gaan uitzoeken. Toch ben ik van mening dat we als bewuste Vlamingen een juist taalgebruik moeten nastreven. Bij de praktische informatie bemerkte ik het woord „*anders valide*” op. De woord doet mij om 2 redenen wat pijn. Want „*personen met een handicap*” is een beter

Een Voerense verrassing voor WIJ-lezers

VWV 'De Voerstreek' is zo vriendelijk geweest om de WIJ-lezers een informatiepakket over de streek aan te bieden. Daarbovenop zal de 'onschuldige kinderhand' uit de aanvragen bovendien 10 inzenders weerhouden. Die lezers mogen binnenkort een riant Voerens

verrassingspakket (waarde 520 fr.) in hun bus verwachten. U vriendelijk aangeboden door WIJ.

Snel een kaartje naar: WIJ in Voeren, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. Faxen kan ook: 02/219.97.25.

en juister begrip. Vooreerst heeft uw weekblad ooit een artikel gepubliceerd over de twee verschillende begrippen „Andersvaliden en personen met handicap”. Daarin verklaarde B. Wuyts de reden van dit taalgebruik en waarom „Personen met handicap” de beste benaming is.

De tweede reden is het feit dat deze woordkeuze goedgekeurd werd in een resolutie op het congres van 1993 te Leuven. Dit zowel in de algemene vergadering als in de sectie over levenskwaliteit.

Jan Deleu,
Nevele-Landegem

P.S. Mag ik danken voor het boek dat ik mocht ontvangen naar aanleiding van mijn abonnementsvernieuwing.

Genoeg gestraft

Met verwondering nam ik kennis van het pleidooi tegen amnestie in de wekelijkse lezersbrief van dhr. Degheldere (WIJ, 15 mei jl.). Of hoe moet ik het volgende citaat anders begrijpen: „Genoeg gestraft is een onzinnige en gevaarlijke uitdrukking”?

Zijn de beginselen van zowel het humanisme als het christendom niet aan deze lezer besteed?

Erwin Ureel,
Roeselare

Conventie

Door een buitenlands verblijf kan ik niet deelnemen aan de Nationale Conventie van zondag a.s. Toch kijk ik met belangstelling uit naar wat de partijtop daar zal weten te vertellen. Ik besef maar al te best dat België op een cruciaal ogenblik van zijn bestaan is gekomen en dat al de partijen daar een antwoord op moeten geven. Dat antwoord zal bepalend zijn voor de verdere evolutie van de federale unie. Ik denk dat de ontleding van Hugo Schiltz (De Standaard) zeer juist is. Het afscheid van Wallonië is nabij.

M.D.,
Wortegem

Voeren

■ Een toffe streek waar wij graag elk jaar enkele dagen met vakantie gaan. Guido Sweron mag gerust een monument genoemd worden! Vandaag plukt Voeren de vruchten van zijn inzet. Het Voerens verrassingspakket zou welkom zijn.

Jef Eggermont,
Wilrijk

■ Niet akkoord met „Faxen kan ook”. Daartegen kan men met een „Briefkaart” nooit in de 10 eerste zijn. Ofwel kiest men 5 kaarten en 5 faxen. Men moet het de „faxers” niet te gemakkelijk maken. Een beetje inspanning mag zeker ook om iets te bekomen.

Albert Lepeere,
Kortrijk

■ Het is jaren geleden dat ik nog in de Voerstreek geweest ben, maar uw artikel heeft mij overtuigd om nog eens naar daar te trekken. Graag kom ik dan ook in aanmerking voor een informatiepakket en, als het kan, ook voor het verrassingspakket.

P. Lammens,
Hofstade

Red. Dit zijn enkele reacties op ons Voeren-informatiepakket. De aanvragen worden afgesloten op vrijdag 30 mei a.s. De bezorgde lezers hoeven niet te vrezen voor hun kansen: schrijvers en faxers worden op gelijke voet behandeld door de onschuldige hand die het verrassingspakket zal loten.

P.S. De redactie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

MEERVOLD

Vlaams-radicaal en progressief tijdschrift

In het meinumner o.a.:

**Renault en Europa
Vlaams Blok en 'cordon sanitaire'
een bericht uit Baskenland
een uitvoerige (Euro-)Brussel kroniek
... en de maandelijkse columns
van Mireille Leduc en Hendrik Carette**

**Vraag nu een proefnummer:
Zinnikstraat 10, 1000 Brussel. Tel. 02/513.98.04**

**(Meervoud:
alleen ongeletterden en reactionairen lezen het niet!)**

ADVERTENTIE

Voor de bedevaart van 1995 konden het IJzerbedevaardersforum en het IJzerbedevaardcomité geen vergelijk vinden. Dat leidde tot wederzijdse al te nadrukkelijke profilering, tot de inname van tegenstrijdige standpunten en tot het uiten van scherpe verwijten.

♦ UITSMIJTER ♦

Veel hoop op een vergelijk voor de bedevaart 1995 was er niet. Zoals we in een vorige bijdrage aantoonde waren de kaarten reeds geschud. Eerst sprongen de gesprekken tussen IJzerbedevaartcomité en de Groep van Gent (GvG) af. Nadien was er een aantal schuchtere, nogal vrijblijvende en individuele verzoeningspogingen, maar die liepen faliekant af. Daarop tekende het Comité een offensieve strategie uit, kwam ze tevens aan een aantal reeds lang gekende bezwaren van de opponenten tegemoet, terwijl intern orde op zaken werd gezet.

BEZWAREN

Nadat de top van het Comité de in april en mei 1995 gehouden gesprekken tussen vertegenwoordigers van Comité en GvG geboycot of op zijn minst op de lange baan geschoven had, werd naderhand op een aantal bezwaren van de GvG ingegaan. Zo schreef IJzerbedevaartvoorzitter *Lionel Vandenberghe* in juni 1995 een vrije tribune waarin hij enigszins afstand nam van de eerder door de onverzoenlijken gepubliceerde vrije tribune 'Vrienden laten we scheiden'. Tevens ondertekende het Comité alsnog het OVV-memorandum, zij het dat gebruik werd gemaakt van twee amendementen. Aan de GvG werd tevens medegedeeld dat gesprekken nog altijd mogelijk waren. Tegelijk werd intern orde op zaken gesteld. De voordien – uit solidariteit met de GvG – ontbonden provinciale werkgroepen van Oost- en West-Vlaanderen werden nog voor de bedevaart van '95 heropgestart. En binnen het Comité cirkuleerde – van de hand van *Bart Maddens* – een document waarin een nieuwe procedure voor de aanstelling van de provinciale voorzitters werd voorzien.

STRATEGIE

De offensieve strategie van het Comité bestond erin het in mei 1995 opgerichte Forum krachtig van antwoord te dienen. Tijdens een in juni gehouden persconferentie haalde het Comité zwaar naar het Forum uit. De inspraak van het Forum werd als een inbraakpoging van „separatistische scherpstijpers” beschouwd. Die „extremen”, aldus het Comité, hielden bovendien de kiezen op elkaar van zodra over verdraagzaamheid of vrede moest worden gesproken.

Dat allerlei vertegenwoordigers van Vlaamse verenigingen in het Forum zetelden, leidde eveneens tot een aantal bedenkingen en veronderstellingen. Zo vreesde het Comité dat het Forum – naast, in combinatie of in tegenstelling tot de inspraak – een Comité van verenigingen voor ogen had. Overigens was men de mening toegedaan dat andere verenigingen zich niet met de werking van het Comité moesten moeien. In die zin werd

vooral *Lieven Van Gerven* de kop van jut: „Wanneer krijgen de Davidsfondsleden de kans om zich uit te spreken over de separatistische taal van Lieven Van Gerven?”, zo vroeg *Lionel Vandenberghe* zich af. Natuurlijk werd ook de opname van *Ledy Broeckx* in het Forum, VNJ-leidster voor het leven en stichter van de Werkgroep Radicalisering, op de korrel genomen. Werkgroep Radicalisering en Forum werden als twee gezichten van hetzelfde fenomeen gezien. En dat de Werkgroep Radicalisering had bekendgemaakt op de dag van de bedevaart een IJzerwake te houden, deed het vermoeden rijzen dat het Forum eventueel op langere termijn op een alternatieve bedevaart uit was.

Hoe wantrouwen groeide

DE
VLAAMSE
BEWEGING
VERSCHEURD
6

ONTHUTST

Hoe reageerde het Forum op dit alles? Bijzonder onthutst. Gewezen Forum-leider *Peter De Roover*: „Het Forum werd door het Comité op een brutale en onfatsoenlijke manier afgebeukt. Ik was op mijn tenen getrapt, temeer daar het Comité termen gebruikte die elk gesprek op dat ogenblik onmogelijk maakten. Door het Forum een alternatief Comité te noemen, deed *Lionel Vandenberghe* bovendien aan nestbevuiling en voedde hij een mythe. Het Forum werd niet opgericht om een alternatief comité, noch een alternatieve bedevaart uit de grond te stampen. Wij wilden alle oppositionele krachten in een nieuwe groep bundelen met de bedoeling een oplossing voor de ontstane problemen aan te reiken. Het Comité zag die opportuniteit niet in.”

Het Comité was er inderdaad niet op uit voor de bedevaart van '95 naar een vergelijk te evolueren. De bedevaart van 1995 zou bovendien uitdrukkelijk in het teken staan van wat de radicalen bekampten: een doorgedreven modernisme en een communautair gematigd programma. Toch gaven beide partijen van meet af aan aanleiding tot het ontstaan van een bijna onoverbrugbaar wantrouwen. Zo gebruikte het Forum de Vlaamse Volksbeweging (VVB) als mobilisator en daardoor als middel om het Comité op een weergaloze wijze onder druk te zetten. In een brief van 13 juli 1995, ondertekend door *Peter De Roover* en gericht aan alle VVB-kaderleden, werd gevraagd de inspraak te ondersteunen. Daarbij werd het rekeningnummer en de postbus van het Forum opgegeven, wat een aansporing inhield om daarbij aan te sluiten. Bovendien werd ook vermeld dat er „veel helpende handen nodig waren” om op de

dag van de bedevaart aan propaganda-verspreiding te doen. Ook het Taal Aktie Komitee (TAK) en het VNJ werden voor propaganda ingezet.

VAKBOND

Het gebruiken van de VVB-kanalen leidde ertoe dat het Forum een maand na oprichting reeds over 4500 leden beschikte. *Peter De Roover* beschouwde het Forum als een vakbond waarmee nadien een overeenkomst moest worden afgesloten.

Maar, net als de Waalse socialistische vakbond, sleepte het Forum een soort d'Orazio of extreme achterban met zich mee. Van zodra het Forum werd opgericht moest *De Roover* er dan ook alles aan doen om de Werkgroep Radicalisering in toom te houden en ze op de lijn van het Forum te krijgen. Deze Werkgroep had immers andere, meerdere en radicalere eisen dan het Forum, eiste onomwonden het ontslag van *Lionel Vandenberghe* en de ontbinding van het Comité. Ze bereidde bovendien eigenhandig een betoging tijdens de bedevaart van 1995 voor. Ze wilde op de rechteroever toespraken houden en een Eed van Trouw zweren: een alternatieve bedevaart.

Het Forum wou daarmee niet gelijkgesteld worden, ondernam eerst een poging om de Werkgroep Radicalisering te ontbinden, toen dat niet lukte werd de opname van *Ledy Broeckx* in het Forum gebruikt om de violen enigszins gelijk te stemmen. De voorziene betoging op de rechteroever werd door de stad Diksmuide verboden. Toch bleef de Werkgroep Radicalisering bij haar voornemen een IJzerwake – na de bedevaart – te organiseren en raadde ze hoe dan ook aan – tijdens de bedevaart – op de rechteroever te gaan staan. Daartegenover hield het Forum er een dubbelzinnige houding op na. In een brief van 1 augustus 1995 veroordeelde het de IJzerwake niet, het sprak evenmin uitdrukkelijk van de rechteroever, maar riep ook niet op aan dit alles deel te nemen. „Als Forum geven wij geen richtlijn, iedereen neemt deel aan de bedevaart op de plaats die hij/zij verkiest. Wij verwachten een waardige houding van iedereen die zich met het Forum verbonden voelt. Wij eerbiedigen ieders mening en keuren elke provocatie of ordeverstoring ten zeerste af.

Ons Forum stelt geen persoonlijke eisen, organiseert geen alternatieve bedevaart en wil ook geen alternatief Comité zijn. Wij willen enkel inspraak voor de bedevaarders.”

TACTISCHE DREIGING

Hoewel het Forum zich niet van de voorziene acties van de Werkgroep Radicalisering verwijderde, dan toch was de Werkgroep verbolgen over de inhoud van de brief. Het Forum liet immers verstaan niet gebaat te zijn met de meerdere eisen van de Werkgroep, noch met de wens een alternatieve bedevaart op te richten. Tevens was het afkeuren van iedere provocatie een duidelijke verwittiging naar de extreme achterban. Deze achterban werd niettemin opgezweept door het weekblad 't Pallieterke, door publicist *Mark Grammens* in zijn tweewekelijks *Journal* én door het Vlaams Blok. Zij lieten op bijzonder agressieve wijze verstaan het conflict boven de verzoening te verkiezen. Ze wensten een nieuw IJzerbedevaartcomité in het leven te roepen en een alternatieve bedevaart op te richten, iets waaraan ook *Lieven Van Gerven* aanvankelijk dacht. Het Vlaams Blok maande bovendien de VVB aan om een nieuw IJzerbedevaartcomité boven de doopvont te houden. Dat *Grammens*, VNJ-leidster *Broeckx* en *Van Gerven* in het Forum zetelden, was niet van aard om het vertrouwen van het Comité op te wekken. Forum-leider *Peter De Roover* heeft dat wantrouwen niet kunnen wegwerken. Niet door scherpe verwijten naar het Comité te richten, noch door de eisen en acties van de extreme achterban uitdrukkelijk te steunen. Wel door geen afstand van deze achterban te nemen. *De Roover* ging daarmee de weg van de „tactische dreiging” op. Door vertegenwoordigers van de extreme achterban in het Forum op te nemen, diende hij zich als de enig mogelijke gesprekspartner aan die de anderen in het gelid kon houden. Juist daarom had hij het over een „oportunititeit”, maar maakte hij tegelijk van de extreme achterban gebruik om het Comité voor onvoorwaardelijke keuzen te plaatsen. „Als jullie niet op onze inspraak-eis ingaan, dan kan ik niet verzekeren dat de extreme achterban nog langer in toom kan worden gehouden”, zo luidde zijn redenering.

Het Comité weigerde op een soepele en gepaste wijze op deze dreiging en de eventuele „oportunititeit” in te gaan. Zo groeide een diep wederzijds wantrouwen dat nog moeilijk onoverbrugbaar leek.

(evdc)

Reeds voor de bedevaart van 1995 was tussen het IJzerbedevaartcomité en het IJzerbedevaardersforum een bijna onoverbrugbaar wantrouwen gegroeid.